

Tartu Ülikool
Sotsiaalteaduste valdkond
Haridusteaduste instituut
Koolieelse lasteasutuse õpetaja õppekava

Gerda Kallas

VARAJASE INGLISE KEELE ÕPPEMATERJAL LOOMADE
TEMAATIKA ÕPETAMISEKS 5-7-AASTASTELE LASTELE

Bakalaureusetöö

Juhendaja: didaktika ja praktika õpetaja, Esta Sikkal

Tartu 2021

Kokkuvõte

Varajase inglise keele õppematerjal loomade temaatika õpetamises 5-7-aastastele lastele

Bakalaureusetöö eesmärgiks oli koostada 5-7-aastastele lastele õppematerjal varajase inglise keele õpetamiseks, saada hinnang ekspertidelt õppematerjali sobivuse kohta ning täiustada õppematerjali ekspertide soovitude kohaselt. Koostatud õppematerjal käsitleb loomade temaatikat ning sisaldab erinevaid tegevusi, mille kaudu õpetada varajast inglise keelt. Õppematerjalile andsid neli eksperti oma eksperthinnangu. Ekspertanalüüsi käigus saadi teada, et õppematerjal oli mänguline, õppesisu oli sobiv, moodustas ühtse terviku ning tööjuhised olid arusaadavad. Selgus, et õppematerjali sõnavara vajab lihtsustamist ning tegevusi tuli muuta eale sobilikumaks. Ekspertide soovitude kohaselt viidi õppematerjali sisse parandused. Jõuti järeldusele, et loomade temaline õppematerjal on sobilik varajase inglise keele õpetamiseks 5-7-aastastele lastele.

Märksõnad: varajane võõrkeeleeõpe, õppematerjal

Abstract

Early Second Language Study Material for Teaching Animals Topic to 5-7-year-old Children

The aim of this Bachelor thesis was to compile study material for 5-7-year-old children to teach an early second language, get an expert opinion and improve the study material according to the recommendations of the experts. The compiled study material teaches animal topic through different activities. The study material has been evaluated by four experts. The results showed that the study material was playful, the study content was suitable, formed a coherent whole, the instructions were understandable. However, the vocabulary of the study material needed to be simplified, and the activities needed to be made more age-appropriate. According to the experts' recommendations, corrections were made to the study material. In conclusion, the animal topic study material is suitable for teaching an early second language to children aged 5-7.

Keywords: early second language learning, study material

Sisukord

Sissejuhatus.....	4
1. Teoreetiline ülevaade	5
1.1 Varajane võõrkeeleeõpe.....	5
1.2 Varajase võõrkeeleeõppe roll	6
1.3 Varajase võõrkeelee õpetamise olukord Eestis.....	7
1.4 Keelelised osaoskused	8
1.5 Õppematerjali koostamise etapid ja kriteeriumid	11
1.6 Uurimistöö eesmärk ja uurimisküsimuse.....	13
2. Metoodika	13
2.1 Valim.....	13
2.2 Õppematerjali koostamine	14
2.3 Õppematerjali kirjeldus.....	15
2.2 Andmekogumine.....	16
2.3 Andmeanalüüs.....	16
3. Tulemused.....	17
4. Arutelu	21
Tänuõnad	24
Autorsuse kinnitus	24
Kasutatud kirjandus	25
Lisa 1. Ekspertankeet	
Lisa 2. Õppematerjal	

Sissejuhatus

Euroopa Liit peab oluliseks keelte õpet. Üheks keelepoliitika olulisemaks eesmärgiks on, et iga Euroopa kodanik oskaks peale oma emakeele veel kahte võõrkeelt (Franke & Hériard, 2018; Widlok *et al.*, 2010). Euroopa Liit on püstitanud eesmärgi, et gümnaasiumi lõpuks peaks õpilane valdama kaht võõrkeelt heal tasemel (Haridus- ja Teadusministeerium, 2018; Kärtner, s.a.). Seetõttu on kasulik alustada võõrkeeleeõppega juba eelkoolieas. Varajane võõrkeeleeõpe on suunatud 4-6-aastastele lastele (Ruutmets & Saluveer, 2008).

Koolieelsetes lasteasutustes on keeruline viia läbi varajast võõrkeeleeõpet, sest vastava haridusega õpetajaid ei ole piisavalt (Haridus- ja Teadusministeerium, 2018). Seetõttu ei toimu varajase võõrkeele õpetamine koolieelses eas süsteemselt (Lukk, *et al.*, 2017). Paljud huvikoolid pakuvad varajast võõrkeelt huviringina ning edendavad varajast võõrkeeleeõpet eesti ühiskonnas (Haridus- ja Teadusministeerium, 2017). Võimalik on õppida saksa, prantsuse või inglise keelt (Bumble..., s.a.; Fredy inglise keel, 2021; Goethe-Institut Estland, s.a.; Helen Doron..., 2019; Lingua Bella, 2021; Pingu English, 2016; Prantsuse Instituut Eestis, s.a; Tartu Saksa..., 2016). Enamuse vanemate soovil on laste esimeseks võõrkeeleks inglise keel (Widlok *et al.*, 2010).

Varajase võõrkeeleeõppel omandatakse järgmised keelelised osaoskused: kuulamine, kõnelemine, lugemine ja kirjutamine (Burns & Siegel, 2018; Council of Europe, 2001; Gulec & Durmus, 2015; Sadiku, 2015). Eelkoolieas tegeletakse kuulamise ja kõnelemise osaoskustega ning lugema-kirjutama õpitakse võõrkeeles I kooliastmes (Ruutmets & Saluveer, 2010).

Keeleliste osaoskuste õpetamiseks kasutavad õpetajad erinevaid õppematerjale ja vahendeid (Widlok *et al.*, 2010). Õppematerjale on saadaval suurtes kogustes, kuid need on liiga killustunud ning õpetajad peavad õppematerjalide koostamiseks kulutama palju aega (Lukk, *et al.*, 2017). Teemapõhiseid terviklikke õppematerjale, mis võimaldaksid piisavalt kordamist leidub vähesel määral (Widlok *et al.*, 2010). Seega, käesoleva bakalaureusetöö eesmärgiks on koostada 5-7-aastastele lastele õppematerjal varajase inglise keele õpetamiseks, saada hinnang ekspertidelt õppematerjali sobivuse kohta ning täiustada õppematerjali ekspertide soovitude kohaselt.

1. Teoreetiline ülevaade

1.1 Varajane võõrkeeleõpe

Võõrkeelt defineeritakse kui keelt, mis ei ole rääkija emakeel või esimene keel (Eesti Keele Instituut, 2021). Eesti Keeleseaduse (2011) järgi on “iga muu keel peale eesti keele ja eesti viipekeele võõrkeel”. Varajaseks võõrkeeleks peetakse keelt, mille õppimist alustatakse koolieelses eas (Widlok *et al.*, 2010). Euroopa Liidu liikmesriikide töörühm defineerib noort varajase võõrkeele õppijat kui last, kes on vanuses 7-12. Väga noor varajase võõrkeele õppija on eelkooliealine laps, kes kuulub 4-6 aastaste vanusevahemikku (Ruutmets & Saluveer, 2008).

Erinevad keeleõppe- ja aju-uuringud näitavad, et võõrkeele õppimisega tuleks alustada võimalikult varakult (Hoppenstedt & Apeltauer, 2010; Widlok *et al.*, 2010 j), sest lapsed omandavad uue keele täiskasvanutest kergemini ja kiiremini. See aspekt on välja tulnud raskete ajukahjustuste või peatraumadega laste uurimisest (Alsairi, 2018). Kui imikud puutuvad kokku lisaks emakeelele ka võõrkeelega, siis suudavad nad mõlemaid keeli omandada samal ajal (Herschensohn, 2013). Teine põhjus, miks alustada varakult võõrkeele õppimisega on motivatsioon. Kuni 12. eluaastani on lapsed kõige vastuvõtlikumad ja sisemiselt motiveeritumad keeleõppeks (Adžija, 2014). Motivatsiooni tekitavad huvitavad keeleõppe tegevused, hea õhkkond rühmaruumis, eduelamused ja positiivne hoiak õpitava keele vastu (Ruutmets & Saluveer, 2008). Lennenberg väitis kriitilise perioodi mudelis, et kõige soodsam aeg keele omandamiseks on vanuses 2-12, sest selles ajavahemikus on laps bioloogiliselt kõige enam valmis keele omandamiseks (Adžija, 2014; Vanhove, 2012). Uurijate Penfield ja Robertsi arvates on enne 10. eluaastat kõige parem aeg keeleõppeks, sest aju ei ole kaotanud selles eas veel oma plastilisust (Alsairi, 2018). Euroopa Komisjoni (2012) andmetel hakatakse võõrkeeli Euroopas õppima 6-9-aastaselt, kuid Ruutmets ja Saluveer (2008) arvavad, et kõige parem aeg, millal alustada varajase võõrkeele õppimisega on 4-6-aastaselt. Kui alustada keeleõpingutega enne kuuendat eluaastat, on võimalik omandada keel aktsendivabalt, sest lapsed suudavad paremini eristada erinevate keelte rütmilisi omadusi (Adžija, 2014; Hoppenstedt & Apeltauer, 2010; Widlok *et al.*, 2010 j). Väljatoodud aspektide tõttu on lastel täiskasvanutest kergem võõrkeelt omandada.

Varajases võõrkeeleõppes tuleb eristada keele omandamist ja keele õppimist. Võõrkeele õppimine on teadlikult suunatud protsess, mis toimub enamasti rühmaruumis ning kus on olulisel kohal keele reeglite ja grammatika tundmine, hääldamine ning sõnavara (Johnson, 2008). Võõrkeele või teise keele omandamine toimub loomupäraselt

keelekeskkonnas, kus laps omandab keele mängu ja igapäeva tegevuste käigus ilma välise surveta (Baker, 2005; Johnson, 2008). Keele omandamise kiirus on väga individuaalne, mida mõjutavad mitmed erinevad tegurid: keele- ja õpikeskkond, lapse isiksus, lapse arengutase, motivatsioon ja huvi (Espinosa, 2014).

1.2 Varajase võõrkeeleõppe roll

Euroopa Liit väärtustab kõrgelt võõrkeelte õpet. Keelepoliitika üheks olulisemaks eesmärgiks on seatud, et iga Euroopa kodanik oskaks peale oma emakeele veel kahte võõrkeelt (Franke & Hériard, 2018; Widlok *et al.*, 2010). Eesmärgi saavutamiseks rahastab EL suurel hulgal programme ja projekte (Franke & Hériard, 2018). Aastatel 2017-2019 toimus projekt “Võõrkeeleõppe innustamine varases eas”, mis pakkus õpetajatele materjale ja vahendeid, et aidata lapsi ette valmistada erinevateks väljakutseteks, mida praegune kultuuriline ja keeleline maailm pakuvad (Euroopa Nõukogu, s.a.).

Eesmärgi täitmiseks on tähtis, et keeleõpet toetatakse koolieelsest lasteasutusest kuni täiskasvanuõppeni välja (Euroopa Nõukogu, 2001). Samuti on Eesti Haridus- ja Teadusministeerium seadnud 2018-2021 keeleprogrammi eesmärgiks, et võõrkeeleõppega tuleks alustada nii vara kui võimalik (Kärtner, s.a.). Eesti president Kersti Kaljulaid (2017) tõi välja Haridusjuhtide Aastakonverentsil peetud kõnes: „See on tohutu lapse aja ja ressursi raiskamine, kui me ei õpeta talle lasteaias selgeks veel ühte keelt.“ Eesti ühiskonnas leidub vastakaid arvamusi varajase võõrkeeleõppe kohta. 2017. aastal läbiviidud keelehoiakute uuringust selgus, et 42% vastajatest soosis varajase võõrkeele õpetamist koolieelses lasteasutuses ning 40% olid sellele vastu (Turu-uuringute AS, 2017). Vastukaal võib nii suur olla, sest võidakse arvata, et varajase võõrkeele õppimine võib hakata segama lapse esimest keelt. Vanemad oletavad, et laps ei saa kahe keele erinevustest aru ning seetõttu hakkab neid omavahel põimuma (Baker, 2005). Samuti võib uue keele õppimine olla lapse jaoks koormav, sest keeleõpe võib tekitada lapses liigset stressi ja pinget (Herschensohn, 2013).

2017. aasta seisuga ei rakendata enamikes Eesti lasteasutustes varajast võõrkeeleõpet süsteemselt (Lukk, *et al.*, 2017). Hetkel kehtivas Eesti koolieelse lasteasutuse riiklikus õppekavas (2008) ei ole välja toodud varajase võõrkeele õpetamise valdkonda, sest see ei kuulu alushariduse kohustuslikku osasse (Haridus- ja Teadusministeerium, 2017). Põhikooli riikliku õppekava (2011) kohaselt algab kohustuslik võõrkeelte õppimine alles I kooliastmes, hiljemalt 3. klassis, kuid keeleõppega tuleks alustada võimalikult vara, st juba lasteaias, et oleks võimalik saavutada püstitatud eesmärk, et gümnaasiumi lõpuks peaks õpilane olema

omandanud kahe võõrkeele pädevuse heal tasemel (Haridus- ja Teadusministeerium, 2018; Kärtner, s.a.). Tähelepanu tuleb pöörata ka asjaolule, et sama võõrkeelt, mida õpiti lasteaias, oleks võimalik saavutatud tasemel edasi õppida koolis. Paljudel juhtudel võib see keeruline olla, sest koolid pakuvad erinevaid keeli ning vähemtuntumate keelte õpe, nt saksa või prantsuse keel, ei ole võimaldatud (Haridus- ja Teadusministeerium, 2017).

Võõrkeelte valik ja järjekord sõltub suuresti riigi poliitilistest, kultuurilistest ja ühiskondlikest oludest (Widlok *et al.*, 2010). Põhikooli riikliku õppekava (2011) kohaselt õpitakse inglise, prantsuse, saksa või vene keelt A-võõrkeelena ning inglise, prantsuse, saksa, vene või mõnda muud võõrkeelt B-võõrkeelena. 2018. aasta andmetel õpitakse enamikes Euroopa riikides kõige enam inglise keelt, millele järgnevad hispaania, prantsuse ja saksa keel (Eurostat, 2020). Enamik vanemaid soovivad, et nende laste esimeseks võõrkeeleks oleks inglise keel, sest seda peetakse globaliseerunud maailmas üheks olulisemaks keeleks, mis annab head eelised eluks ja karjääriks. Inglise keele pädevuse suureks eeliseks on, et selle selgeks õppimine ja omandamine on küllaltki lihtne (Widlok *et al.*, 2010). Seevastu kui alustada mõne teise võõrkeele õppimisega, näiteks prantsuse või saksa keelega on lapsel võimalus varajases eas algust teha kahe võõrkeele õppimisega. Lisaks luuakse sellisel viisil positiivne hoiak õpitava keele ja kultuuri vastu, soodustatakse lapse kognitiivset arengut, loovust ja suhtlemisoskusi (Baker, 2005; Widlok *et al.*, 2010). Umbes kolme-nelja aasta pärast saab alustada intensiivse inglise keele õppimisega. Tänapäeva *lingua franca* omandatakse ka, kui õpe algab veidi hilisemalt (Widlok *et al.*, 2010). Kui alustada kõigepealt inglise keele õppimisega, siis võib teine keel jääda tahaplaanile (Haridus- ja Teadusministeerium, 2017). Samuti võib kannatada ka lapse motivatsioon teise võõrkeele õppimisel. Praeguse keelepoliitika eesmärgiks on õpetada ka teisi võõrkeeli varases eas, eriti saksa ja prantsuse keelt (Haridus- ja Teadusministeerium, 2017).

1.3 Varajase võõrkeele õpetamise olukord Eestis

Koolieelsetes lasteasutustes on keeruline viia läbi varajase võõrkeele õpet. Puudujääk on pädevatest ning vastava koolituse või haridusega õpetajatest, kes oskaksid lastele varajast võõrkeelt õpetada (Haridus- ja Teadusministeerium, 2018), kuid iga aastaga pakub üha enam koolieelseid lasteasutusi varajast võõrkeelt huviringina.

Mitmed instituudid tegelevad Eestis varajase võõrkeele edendamisega. Varajase saksa keele õpetamisega tegeleb Goethe Instituut ja Tartu Saksa Kultuuri Instituut (Haridus- ja Teadusministeerium, 2017). Mõlemad instituudid on omavahel partnerluses ning nende

ühiseks ülesandeks on jagada saksa kultuuri ning pakkuda saksa keele õpetajatele koolitusi ja materjale võõrkeele õpetamiseks (Goethe-Institut Estland, s.a.; Tartu Saksa..., 2016). Goethe Instituudi poolt on loodud kogumik “Nürnbergi soovitusel varajaseks võõrkeeleõppeks”, mis annab nii õpetajatele kui ka lastevanematele soovitusi, millega keeleõpingutel arvestada (Widlok *et al.*, 2010). Prantsuse Instituut pakub nii lastele, noortele kui ka täiskasvanutele erinevaid programme prantsuse keele õppeks. Valikus on rühmatunnid, õpitoad ja individuaaltunnid, mille eesmärgiks on tutvustada prantsuse kultuuri ja keelt mängulisel viisil. (Prantsuse Instituut Eestis, s.a.). Inglise keele õpetamisega tegelevad Bumble huviring, Helen Doron English, Lingua Bella, Pingu English (Bumble..., s.a.; Helen Doron..., 2019; Lingua Bella, 2021; Pingu English, 2016) ning Fredy huvikool, kus keeleõpe toimub laulude kaudu, sest erinevad meloodiad soodustavad sõnade õppimist. Samuti kasutatakse rollimänge ja dialooge, et arendada laste eneseväljendusoskusi (Fredy inglise keel, 2021). Lisaks tegelevad varajase võõrkeele õpetamisega ka eraõpetajad. Eelnevalt nimetatud instituudid on suureks abiks varajase võõrkeele edendamisel eesti ühiskonnas (Haridus- ja Teadusministeerium, 2017).

1.4 Keelelised osaoskused

Võõrkeelte õppimisel omandatakse järgmised keelelised osaoskused: kuulamine, kõnelemine, lugemine ja kirjutamine (Burns & Siegel, 2018; Council of Europe, 2001; Gulec & Durmus, 2015; Sadiku, 2015). Keeleliste osaoskuste omandamine toimub kindlas järjekorras (Burns & Siegel, 2018).

Esimene keeleline osaoskus, mille laps õpib selgeks on kuulamine, mis on aluseks teiste osaoskuste õppimisel. Nii emakeele kui ka varajase võõrkeeleõppe puhul alustavad lapsed õppimist kuulates, korrates ja jälgides (Ruutmets & Saluveer, 2008). Kuulamine on teadlik protsess, mille käigus pööratakse tähelepanu ning keskendutakse erinevatele helidele, mille kaudu kuuldud kõne muutub ajus tähenduseks (Gulec & Durmus, 2015; Kärtner, *et al.*, 2006). Kuulamise käigus omandatakse keel passiivselt ja selle kaudu saab laps informatsiooni ning teadmisi ümbritsevast maailmast ja keskkonnast (Kärtner, *et al.*, 2006).

Korrektse varajase võõrkeele omandamiseks peab õpetaja rääkima vigadeta ning häälutama aktsendivabalt. Õpetaja annab lastele informatsiooni rääkides ja juhendades ning uued teadmised võetakse vastu kuulates. Keeletundides räägib õpetaja lastega õpitavas keeles (Kärtner, *et al.*, 2006). Keelt kuulatakse ka eakaaslastelt (Sevik, 2012).

Kuulamistegevuste rikastamiseks ja toetamiseks kasutatakse mitmesuguseid vahendeid sealhulgas audiovisuaalseid näitvahendeid: heliplaadid, videod, linti loetud jutud, salmid, laulud, raamatud, pildid ning erinevad tehnoloogilised abivahendid (Gulec & Durmus, 2015; Sevik, 2012). Vahendite valikul tuleb silmas pidada, et kasutada tuleks võimalikult autentset kuulamismaterjali, mille kaudu laps kuuleb korrektset võõrkeele hääldust, intonatsiooni ning võõrkeelseid lausekonstruktsioone (Branden, Nulft & Verhallen, 2009; Sevik, 2012; Tomlinson, 2013). Lisaks on vaja arvestada laste vanuse ja keeletasemega, millest lähtudes valida sobivad vahendid õpetamiseks (Widlok *et al.*, 2010).

Lisaks saab kuulamisoskust edendada dramatiseeringu ja lugude jutustamise kaudu, mis arendavad laste keskendumisoskust ja fantaasiat ning lisaks suurendavad sõnavara (Gulec & Durmus, 2015; Kärtner, *et al.*, 2006). Vajadusel tuleb valitud jutte lihtsustada, lühendada või mõelda sobiv jutt ise välja. Arusaamisele aitab kaasa järgmiste visuaalsete näitvahendite kasutamine: pildid, käpik-, sõrme- või marionett nukud ning ja maskid (Ruutmets & Saluveer, 2008). Lugude jutustamiseks praktiseeritakse ka varjuteatrit, mis pärineb Hiinast (Gulec & Durmus, 2015).

Üks kuulamist aktiveeriv ja kasutatav meetod on James Asheri poolt arendatud käsutäitmismeetod (*Total Physical Response*, TPR), mis kujutab endast õppimist käsu kaudu läbi füüsiliste tegevuste (Richards & Rodgers, 2001; Sevik, 2012). Õpetaja annab korraldusi, mida lapsed mõistavad ning seejärel täidavad. Alguses õpetaja jäljendab ise tegevusi kaasa (Richards & Rodgers, 2001). Kui lapsed on ülesannete täitmisel osavad, saavad nad rühmakaaslastele korraldusi jagada (Ruutmets & Saluveer, 2008). Meetod on kõige sobilikum lastele või algajatele keele õpetamiseks. Edasijõudnutele on TPR-meetodit raske rakendada, sest erinevate käskude täitmine on kõrgtasemel keerukas (Thornbury, 2006).

Lapsed läbivad varajase võõrkeele omandamise ja õppimise vaikselt, mis on ajavahemik esimese korra keele kuulamise ja rääkima hakkamise vahel, millal lapsed ei räägi õpitavat keelt, vaid kuulavad seda (Johnson, 2008; Thornbury, 2006). Suhtlemine toimub mitteverbaalselt, kasutades miimikat või kehakeelt, sest saadakse aru, et emakeelest ei ole abi (Drury, 2013). Periood on lastele vajalik, sest siis võetakse vastu keelelisi impulsse ning hakatakse aru saama keele grammatikast, funktsioonidest, kõlast ja sõnavarast (Espinosa, 2014; Widlok *et al.*, 2010). Keelt ei tohi peale suruda, sest see võib rääkima alustamist hoopis edasi lükata (Thornbury, 2006). Samuti ei ole kasulik lapse kõnes teha parandusi ebasobival viisil (Kärtner, *et al.*, 2006; Widlok *et al.*, 2010). Õpetaja positiivne suhtumine ja julgustamine tulevad lapse rääkima hakkamisele kasuks (Drury, 2013). Kui vaikne periood

on läbitud, hakkab laps ütlema võõrkeelseid sõnu ja lühikesi fraase (Kärtner, *et al.*, 2006; Thornbury, 2006; Widlok *et al.*, 2010).

Kõnelemise ja kuulamise õpetamine toimub samaaegselt (Branden, Nulft & Verhallen, 2009; Padrik & Hallap, 2008; Sadiku, 2015). Kõnelemine on keelelise osaoskuse rakendamine suulisel teel sõnade ja lausete moodustamiseks, et hankida teavet, väljendada ennast ja oma emotsioone (Eesti Keele Instituut, 2021). Last saab varajast võõrkeelt rääkima suunata järgmiste tegevustega: ühistegevuste ja mängude käigus; erinevate huvitavate vestlusteemade jooksul; tegelikke suhtlussituatsioone luues; kasutades pilte, mänguasju või teisi näitvahendeid; viies läbi rolli- ja draamamänge; lapsi lugude jututamisse kaasates (Kärtner, *et al.*, 2006).

Kõnelemise juures on oluline korrektne hääldamine, millele tuleb hakata pöörama tähelepanu juba varakult (Widlok *et al.*, 2010). Õpitava võõrkeele häälikud erinevad emakeele häälikutest, mistõttu tekib võõrkeele kõnelejale juurde aktsent (Kärtner, *et al.*, 2006). Varajase võõrkeele õpetamisel hääldusvigadele suurt tähelepanu ei pöörata, kui need suhtlust liigselt ei häiri. Häälduse harjutamiseks saab kasutada helifaile, luuletusi ja liisusalme, mille kindel rütm ja riim aitavad kaasa võõrkeele häälikute harjutamisele (Ruutmets & Saluveer, 2010; Widlok *et al.*, 2010).

Lugemine ja kirjutamine on osaoskused, mida õpetatakse lapsele samaaegselt ning mis arenevad suulise kõne alusel (Branden, Nulft & Verhallen, 2009). Laps on aktiivne keele kasutaja, kes koostöös ümbritseva keskkonnaga seab oma keelesüsteemi iseseisvalt (Padrik & Hallap, 2008). Koolieelse lasteasutuse riiklikus õppekavas (2008) on välja toodud valdkond *Eesti keel kui teine keel*. Valdkonda võib käsitleda sarnaselt varajase võõrkeele õpetamisega koolieelses eas. Nimetatud valdkonna sisus on välja toodud kuulamine ja kõnelemine ning lugemise ja kirjutamise osaoskustega ei tegeleta. Keeleoskust tuleb arendada alustades kergematest oskustest liikudes raskemateni. Lugema-kirjutama õpitakse I kooliastmes. Lugemist tuleks hakata õpetama peale seda, kui laps on selgeks õppinud tähed oma emakeeles (Ruutmets & Saluveer, 2010; Widlok *et al.*, 2010). Lugemise soodustamiseks on kasulik arendada lastes positiivne hoiak raamatute vastu, et tekitada varajast huvi ja uudishimu (Branden, Nulft & Verhallen, 2009).

Eelnevalt mainitud keeleliste osaoskuste õpetamiseks kasutavad varajase võõrkeele õpetajad erinevaid õppematerjale ja vahendeid (Widlok *et al.*, 2010). Mitmed varajast võõrkeelt õpetavad asutused on koostanud erinevaid õppematerjale, mida nad pakuvad oma asutuses töötavatele õpetajatele ning pole kättesaadavad teistele. Fredy huviringis on kasutusel nende organisatsiooni poolt loodud töövihikud, õppematerjalid ja -videod, mis

käsitlevad erinevaid varajase võõrkeelee teemasid ning on koostatud erinevatele tasemetele (Fredy inglise keel, 2021). Samuti Pingu English (2016) ja Helen Doron English (2019) on koostanud enda asutusele õppematerjale. Seevastu Goethe Instituut on koostanud erineval hulgal vabalt kättesaadavaid õppematerjale, et soodustada varajase saksa keele õpet. Õppematerjalid koosnevad lauludest, tegevustest ja töölehtedest (Goethe-Institut Estland, s.a.).

1.5 Õppematerjali koostamise etapid ja kriteeriumid

Bakalaureusetöö eesmärgiks on koostada õppematerjal varajase inglise õpetamiseks, saada hinnang ekspertidelt õppematerjali sobivuse kohta ning täiustada seda ekspertide soovitude kohaselt. Õppematerjali koostamisel tuleb lähtuda koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava (2008) sisust ja eesmärkidest. Lisaks tuleb järgida lasteaeade töökavasid ja varajase inglise keele õpetamise põhimõtteid (Widlok *et al.*, 2010). Õppematerjali koostamisel on võetud eeskujuna Birgit Habe magistritööst (Habe, 2015). Õppematerjal peab viima õpetaja ja õppija püstitatud eesmärkide täitmiseni olles samaaegselt tõhus õpetamisel (Kitsnik, 2018). Õppematerjali muudavad tõhusaks järgmised aspektid: mängulisus, sobiv õppesisu, eakohasus, sobilik sõnavara, ühtne tervik ja arusaadavad tööjuhised (Kitsnik, 2018; Ruutmets & Saluveer, 2010; Tomlinson, 2013; Widlok *et al.*, 2010).

Varajase võõrkeelee õppematerjali koostamisel on otstarbekas järgida järgmisi etappe (Jolly & Bolitho, 2011):

1. Õppematerjali vajaduse tuvastamine.
2. Õppematerjali vajaduse uurimine.
3. Õppematerjali kavandamine.
4. Sobivate õpetamistehnikate, harjutuste ja ülesannete valimine.
5. Õppematerjali valmistamine ja kujundamine.
6. Õppematerjali katsetamine õppijate poolt.
7. Õppematerjali hindamine.

Varajase võõrkeelee õppematerjali koostamisel peab järgima järgmisi konkreetseid kriteeriume, et saavutada püstitatud eesmärgid (Koolieelse lasteasutuse riiklik..., 2008; Ruutmets & Saluveer, 2010; Tomlinson, 2013; Widlok *et al.*, 2010):

1. *Mängulisus*. Loodud õppematerjal peab olema võimalikult mänguline, sest koolieelses eas toimub õppimine eelkõige läbi mängu, tegutsemise ja liikumise (Arnold & Rixon, 2008; Koolieelse lasteasutuse riiklik..., 2008; Widlok *et al.*, 2010).

Mängulisuse tagamiseks saab õppetöösse lisada erinevaid mängu, laule ning rollimänge. Kasuks tuleb ka erinevate näitvahendite kasutamine, mis muudavad varajase võõrkeeleeõpingu põnevamaks ja samal ajal tehes meeldejätmise lihtsamaks (Ruutmets & Saluveer, 2010).

2. *Sobiv õppesisu.* Valides õppesisu varajase võõrkeelee õppematerjalile, tuleb silmas pidada, et see oleks kooskõlas laste huvide ja arenguga. Käsitlevate teemade eesmärk on avardada laste maailmapilti, loovust, fantaasiat ja tekitama temas positiivseid emotsioone (Widlok *et al.*, 2010). Kasulik on valida õpetamiseks sellised teemad, mis on varasemalt emakeeles tuttavad ning milles lapsed on saavutanud vilumuse. Noorel võõrkeelee õppijal on võimalik toetuda oma varasematele kogemustele ja tuttavatele olukordadele (Ruutmets & Saluveer, 2010). Sobivaks õppesisuks sobivad järgmised teemad: värvid, toit, loomad, perekond, numbrid, tähtpäevad, ilm, kombed, riietus, käitumine jne (Koolieelse lasteasutuse riiklik..., 2008; Widlok *et al.*, 2010). Vajalik on püstitada tegevustele eesmärgid, mida lapsel on võimalik saavutada, kuid samaaegselt pakuksid piisavat väljakutset (Mashuara & Tomlinson, 2008; Tomlinson, 2013).
3. *Eakohasus.* Õppematerjali koostamisel tuleb arvestada sihtrühma vanuse ja arengutasemega (Kitsnik, 2018). Selleks tuleb analüüsida, kas loodud materjal on lapsesõbralik ja sobilik vastavale vanusegrupile (Arnold & Rixon, 2008; Tomlinson, 2013). Tegevused peavad varieeruma ning olema lühikesed, sest lapsed tunnevad tühimust kiiresti ja võivad muutuda rahutuks (Mashuara & Tomlinson, 2008; Tomlinson, 2013). Alustada tuleks lihtsamatest teemadest ning minna edasi raskematele (Koolieelse lasteasutuse riiklik..., 2008; Widlok *et al.*, 2010).
4. *Sõnavara.* Õppematerjalis kasutatud sõnavara peab olema kooskõlas õpitava teemaga. Uue sõnavara õppimine tuleb teha laste jaoks mänguliseks ja köitvaks, et õppimine oleks laste jaoks huvitav (Kitsnik, 2018). Uut sõnavara tuleb õpetada lastele süsteemselt. Kõigepealt tuleb seda lastele tutvustada, seejärel toimub harjutamine ja kinnistamine (Ruutmets & Saluveer, 2008). Õppematerjal peab sisaldama tegevusi, mis võimaldavad sõnavara pidevat harjutamist ja kordamist. Lisaks on oluline, et õppematerjal oleks lastele keeleliselt jõukohane (Kitsnik, 2018).
5. *Ühtne tervik.* Õppematerjal peab olema koostatud sellisel viisil, et see moodustaks ühtse terviku. Selle osad peavad olema omavahel seotud ning üksteist toetama (Kitsnik, 2018). Õppematerjali peab olema kerge kasutada (Tomlinson, 2013). Selle saavutamiseks tuleb materjali liigendada selgelt ning koostada toimiv süsteem

Lisaks peab õppematerjali väljanägemine olema selge ja esteetiline, et motiveerida ja olla tõhusam õppimisel ja õpetamisel (Jolly & Bolitho, 2011; Tomlinson, 2013).

6. *Tööjuhiste arusaadavus*. Õppematerjalis olevad tööjuhised peavad olema konkreetsed, selged, süstemaatilised, arusaadavad nii õppijatele kui ka õpetajale (Kitsnik, 2018; Mashuara & Tomlinson, 2008; Tomlinson, 2013).

1.6 Uurimistöö eesmärk ja uurimisküsimuse

Keeleliste osaoskuste õpetamiseks kasutavad õpetajad erinevaid õppematerjale ja vahendeid (Widlok *et al.*, 2010). Õppematerjale on saadaval suurtes kogustes, kuid need on liiga killustunud ning õpetajad peavad õppematerjali koostamiseks kulutama palju aega (Lukk, *et al.*, 2017). Teemapõhiseid terviklikke õppematerjale leidub vähesel määral, mis võimaldaksid ka piisavalt kordamist (Widlok *et al.*, 2010). Seega, teemapõhine õppematerjal aitaks lihtsustada õpetajate tööd. Õppematerjalid peavad vastama varajase võõrkeeleeõppe kriteeriumitele ning olema sobilikud nii lastele kui ka õpetajatele, kuid paljud lastele loodud õppematerjalid kipuvad olema kunstlikud (Tomlinson, 2013). Sellest tulenevalt on bakalaureusetöö eesmärk koostada 5-7-aastastele lastele õppematerjal varajase inglise keele õpetamiseks, saada hinnang ekspertidelt õppematerjali sobivuse kohta ning täiustada õppematerjali ekspertide soovitude kohaselt. Püstitatud eesmärgi saavutamiseks on sõnastatud järgmised uurimisküsimused:

1. Millisel määral vastab õppematerjal kriteeriumitele nagu mängulisus, sobiv õppesisu, eakohasus, sõnavara, ühtne tervik, tööjuhiste arusaadavus?
2. Milliseid muudatusi või soovitusi annavad varajase võõrkeelee õpetajad õppematerjali täiustamise osas?

2. Metoodika

Lähtuvalt bakalaureusetöö eesmärgist koostati õppematerjal. Seejärel saadi ekspertidelt hinnang õppematerjalile. Järgnevalt antakse ülevaade uurimuse metoodikast. Tööd koostades on tagatud ekspertide anonüümsus.

2.1 Valim

Valimi moodustamiseks kasutati ettekavatsetud valimit, st valimisse kuuluvad populatsiooni tuntumad esindajad (Õunapuu, 2014). Sellest lähtuvalt valiti uuritavateks varajase võõrkeelee õpetajad, kellel on vähemalt paariaastane tööstaaž ja vastava sihtrühma õpetamise kogemus,

et saadud hinnang oleks usaldusväärne. Valim moodustati neljast varajase võõrkeeleeõpetajast, keda kutsutakse käesolevas uurimuses ekspertideks. Töö autor nimetab uurimuses osalenud õpetajaid kui Ekspert 1 – Ekspert 4. Ekspertide kontaktid saadi erinevate varajase võõrkeeleeõppe huviringide kodulehtedelt. Ekspertidega võeti ühendust e-kirja teel. Ekspertidele tutvustati töö eesmärgid ning nad osalesid uurimuses vabatahtlikult. Bakalaureusetöös on peetud silmas eetikareegleid: intervjuueeritavatele on tagatud anonüümsus kasutades õpetajate nimede asemel pseudonüüme (Õunapuu, 2014). Ekspertide taustaandmed on välja toodud tabelis 1.

Tabel 1. *Ekspertide taustaandmed*

Eksperti number	Varajase inglise keele õpetamise tööstaž	Haridus
Ekspert 1	5 aastat	Rakenduskõrgharidus
Ekspert 2	24 aastat	Klassiõpetaja, inglise keele lisaeriala
Ekspert 3	2 aastat	Ajakirjandus ja kommunikatsioon BA; Klassiõpetaja (integreeritud õpe)
Ekspert 4	15 aastat	Kõrgem (saksa filoloogia)

2.2 Õppematerjali koostamine

Ettevalmistus. Töö autor otsustas luua õppematerjali varajase inglise keele õpetamiseks. Õppematerjali koostamine sai alguse teemakohase kirjanduse läbitöötamisega. Sobiva läbiva teema leidmiseks analüüsiti koolieelse lasteasutuse riiklikku õppekava (2008) ja “Nürnbergi soovitusi varajaseks võõrkeeleeõppeks” (Widlok *et al.*, 2010). Õppematerjali läbivaks teemaks valiti „Loomad“. Seejärel hakati otsima erinevaid tegevusi, mängu, laule ja salme, mis sobiksid valitud teema õpetamiseks. Tegevuste valimisel lähtuti lk 11 kirja pandud konkreetsest kriteeriumitest. Kuna loomade temaatika on mahukas, otsustati sellele luua kolm järgmist alateemat: lemmik-, talu- ja metsloomad. Eelnevalt leitud varajase keeleõppe tegevused jaotati kolme alateema vahel. Igale alateemale püstitati üldistavad eesmärgid ja sõnavara osa, mida vajadusel kohandati. Algselt otsustati koostada igale alateemale tunnikonspekt, kuid leiti, et see võib osutuda piiravaks. Seetõttu koostati varajase võõrkeeleeõppega seotud tegevuste kogumik. Tunnikonspektides oli välja toodud ka, kuidas varajase võõrkeeleõpetundi alustada ja lõpetada ning vormi muutuse tõttu otsustati koostada

eraldi peatükk selle kohta. Täiendusena lisati õppematerjalile teemat kokkuvõttev tööleht, mida lapsed saavad täita koos õpetajaga teema „Loomad“ kinnistamiseks.

Struktureerimine. Seejärel pandi paika õppematerjali läbiv struktuur, et õppematerjal oleks süsteemselt üles ehitatud. Iga tegevuse juurde lisati lisaks kirjeldusele vahendite vajalikkus ning sõnavara osa. Muudeti tegevuste järjekorda: alustades lihtsamatest ning lõpetades raskematega.

Igal alateemal kujunes välja järgmine struktuur:

1. Eesmärgid;
2. Eelnevalt õpitu;
3. Sõnavara;
4. Mängud ja tegevused;
5. Liikumine;
6. Õuesõppe tegevused;
7. Laulud ja salmid;
8. Meisterdamine;
9. Raamatud.

Kujundamine ja vormistamine. Õppematerjali kujundamisel ja vormistamisel peeti silmas, et seda oleks võimalikult lihtne kasutada. Õppematerjali alguses on sisukord erinevate õppematerjalide osadega, et sobiv koht kiiresti üles leida. Varajase võõrkeeleeõppe tegevuste rõhutamiseks on kasutatud erinevaid alapeatükke. Õppematerjalis on kasutatud ühtlast ja enamlevinud vormistust.

2.3 Õppematerjali kirjeldus

Õppematerjali eesmärgiks on pakkuda ideid loomade temaatika õpetamiseks varajases inglise keeles, mille abil õpetaja saab rikastada oma tundi. See on kogumik erinevatest aktiivsetest ja mängulistest tegevustest, mille seast varajase inglise keele õpetaja saab enda tundi valida sobivamad ning neid ka vajadusel kohandada arvestades oma laste eripära ja keelelise arenguga. Käesolevat õppematerjali saab kasutada, kui lapsed omavad mõningasi inglise keele teadmisi.

Õppematerjalis käsitletakse üldiselt loomade temaatikat, mis on jagatud järgmiselt: talu-, lemmik- ja metsloomad. Õppematerjali alguses on juhised õpetajale, kuidas materjali kasutada. Seejärel on välja toodud erinevad varajase võõrkeelee tunni alustamise ja lõpetamise viisid. Iga alateema alguses on välja toodud eelnevalt õpitu, eesmärgid ja sõnavara. Iga

alateema tegevuste struktuur on esitatud järgmiselt: mängud ja tegevused, liikumine, õuesõppe tegevused, laulud ja salmid, meisterdamine ning raamatu soovitusel. Õppematerjali lõpus on üks kokkuvõttev ja kinnistav tööleht, mida lapsed saavad lahendada koos õpetajaga, et korrata üle kolme teema jooksul käsitletu. Õppematerjal on kasutatud töö autori kui ka teiste mõtteid, millele on viidatud.

2.2 Andmekogumine

Õppematerjalile eksperthinnangu saamiseks koostati ekspertankeet (vt Lisa 1).

Töö autor võttis ekspertankeedi koostamisel eeskujuks Helena Kõivu ja Birgit Habe varasemalt koostatud ekspertankeedid (Habe, 2015; Kõiv, 2011). Andmete kogumiseks anti ekspertidele õppematerjal ja ekspertankeet, et saada hinnanguid ja soovitusi õppematerjalile. Ankeet koos õppematerjaliga saadeti ekspertidele meili teel. Ekspertid vastasid ankeedile anonüümselt ja vabatahtlikult.

Ekspertankeet koosnes 19. küsimusest. Küsimused 1-5 olid taustaküsimused, mille kaudu saadi informatsiooni ekspertide kohta. Küsimused 6-19 olid seoses õppematerjaliga. Küsimused 6-16 puudutasid õppematerjali üldiselt, millele eksperdid said anda oma hinnangu. Küsimuste 6-16 moodustamisel kasutati Likerti skaalat, kus 1 tähistas vastusevarianti „jah“, 2 „pigem jah“, 3 „pigem ei“ ja 4 „ei“. Ekspertankeedi 17. küsimus käsitles õppematerjali iga alateema valdkonda eraldi, millele eksperdid said anda oma muudatus- ja soovitusettepanekud. Kui ekspert ei soovinud midagi muuta, jättis ta vastava lahtri tühjaks. Küsimused 18-19 olid kokkuvõtavad küsimused, kus ekspertidel oli võimalus lisada oma arvamusi ja kommentaare. Ekspertankeedi eesmärgiks oli teada saada, millisel määral vastab õppematerjal seatud kriteeriumitele (vt lk 11) ning milliseid muudatusi ja soovitusi annavad eksperdid õppematerjali täiustamise osas.

2.3 Andmeanalüüs

Saadud andmeid analüüsiti nii kvalitatiivselt kui ka kvantitatiivselt.

Kvalitatiivselt analüüsiti ekspertide kommentaare ja soovitusi õppematerjalile. Kvalitatiivse sisuanalüüsi käigus analüüsiti saadud tulemusi manuaalselt, leides sisulised sarnasused ja erinevused. Vastused kodeeriti märksõna või fraasina.

Kvantitatiivselt analüüsiti ekspertide hinnanguid õppematerjalile, et saada õppematerjali kriteeriumitele hinnang. Andmeanalüüsi käigus arvutati välja aritmeetilised keskmised ja protsendid, mida hiljem kasutatakse tulemuste kirjeldamiseks.

3. Tulemused

Bakalaureusetöö eesmärgiks oli koostada 5-7-aastastele lastele õppematerjal varajase inglise keele õpetamiseks, saada hinnang ekspertidelt õppematerjali sobivuse kohta ning täiustada õppematerjali ekspertide soovitude kohaselt. Järgnevalt esitatakse uurimuse tulemused, mida toetavad ekspertide poolsed kaldkirjas olevad tsitaadid. Tsitaatide lühendamisel on kasutatud kombinatsiooni /.../. See tähendab, et tsitaadile eelneb või järgneb tekst.

Õppematerjali vastavus seatud kriteeriumitele

Esimese uurimisküsimusega sooviti teada saada, millisel määral vastab õppematerjal seatud kriteeriumitele. Õppematerjalis olid välja toodud järgmised kriteeriumid: mängulisus, sobiv õppesisu, eakohasus, sõnavara, ühtne tervik, tööjuhiste arusaadavus. Ekspertidelt saadud hinnangu alusel selgus, et õppematerjali hinnati pigem kõrgelt, mida on näha ka aritmeetilistest keskmistest. Kõige rohkem nõustusid eksperdid väitega, et õppematerjal on mänguline. Ekspertid nõustusid kõige vähem väitega, et õppematerjalis tutvustatud sõnavara on sobilik varajase inglise keele õpetamiseks.

Tabel 2. *Ekspertide hinnangud õppematerjalile*

		Jah - 1	Pigem jah - 2	Pigem ei - 3	Ei - 4	Keskmine
Õppematerjal on mänguline.	Vastanud Osakaal	4 100%	0 0%	0 0%	0 0%	1
Õppematerjal on loov ja originaalne	Vastanud Osakaal	3 75%	0 0%	1 25%	0 0%	1,5
Õppematerjal on kooskõlas laste huvide ja arenguga.	Vastanud Osakaal	2 50%	2 50%	0 0%	0 0%	1,5
Õppematerjal on eakohane (sobilik 5-7a lastele).	Vastanud Osakaal	1 25%	3 75%	0 0%	0 0%	1,75
Õppematerjal moodustab ühtse terviku.	Vastanud Osakaal	3 75%	1 25%	0 0%	0 0%	1,25
Õppematerjalis olevate tegevuste juhised on arusaadavad.	Vastanud Osakaal	1 25%	3 75%	0 0%	0 0%	1,75
Õppematerjalis tutvustatud sõnavara on sobilik varajase inglise keele õpetamiseks.	Vastanud Osakaal	1 25%	2 50%	1 25%	0 0%	2
Õppematerjal võimaldab lastel õppida sõnavara läbi erinevate tegevuste: mäng, liikumine, laulmine,	Vastanud Osakaal	3 75%	1 25%	0 0%	0 0%	1,25

meisterdamine.						
Õppematerjalis olevad ülesanded aitavad suurendada laste sõnavara.	Vastanud Osakaal	3 75%	1 25%	0 0%	0 0%	1,25
Eesmärgid on saavutatavad.	Vastanud Osakaal	2 50%	2 50%	0 0%	0 0%	1,5
Õppematerjali on võimalik reaalselt kasutada.	Vastanud Osakaal	3 75%	1 25%	0 0%	0 0%	1,25
Õpetajad kasutaksid oma tundides.	Vastanud Osakaal	3 75%	1 25%	0 0%	0 0%	1,25

Kokkuvõtte ekspertide kommentaaridest õppematerjali kohta

Sisuanalüüsi tulemusena selgus, et õppematerjal koosneb erinevatest huvitavatest ja mängulisest ideedest, mis lastele meeldiksid.

Ekspert 1. *Sõnavara, mängu, laule ning liikumist on täpselt õiges koguses, et sellest üks huvitav ja teadmiste rikas tund tuleks.*

Ekspert 3. *Neil on juures ka hariduslik pool ning lisaks sõnavarale saab juurde uusi teadmisi. Pooldan ka ise läbi mängu ja laulu õpetamist.*

Ekspertid avaldasid soovi õppematerjalis olevaid tegevusi oma varajase võõrkeelee tundide läbiviimisel rakendada. Üks ekspertidest avaldas soovi õppematerjali ka oma kolleegidega jagada, mida tal ka lubati teha. Ekspertid 2 ja 3 tõid välja, et paljud õppematerjalis olevad tegevused on neile tuttavad, mida nad on eelnevalt kasutanud oma varajase võõrkeelee tundide läbiviimisel.

Ekspertide poolsed muudatused ja soovitus

Teise uurimisküsimusega, sooviti teada saada, milliseid muudatusi või soovitusi annavad varajase võõrkeelee õpetajad õppematerjali täiustamise osas. Järgnevalt tuuakse välja ekspertide poolsed ettepanekud õppematerjalile.

Sõnavara. Toodi välja, et õppematerjalis jäi veidi segaseks, millist sõnavara peavad lapsed omandama ning mis on mõeldud lihtsalt tutvustamiseks. Mõned sõnad ja väljendid on sobilikud tutvustamiseks, kuid mitte selgeks õppimiseks. Õpitav sõnavara tundub olevat liiga keeruline ning seda on 5-7-aastastele palju, mille tõttu selle omandamine võib osutada üleliia pingutust nõudvaks. Õppematerjalis leidis ka sõnu, mida peeti ebaoluliseks, nt *claw* ja *goldfish*.

Ekspert 3. *Kui sõnu on vaja ainult ära tunda, kui õpetaja räägib, siis see on jõukohane, aga kui neid on vaja ise kasutada rääkimisel, siis see ei tundu enam*

jõukohane. /.../ Oleneb muidugi varasemast ettevalmistusest, tundide pikkusest ja tundide arvust nädalas.

Lisati, et õppematerjal võiks sisaldada rohkem väljendeid ning mitte ainult sõnu.

Ekspert 4. *Mõnes tegevuses on liiga palju sõnu. Võiks olla rohkem väljendeid, sest laps õpib keelemudeli kaudu.*

Soovitati tutvustada lastele ka Eesti metsade loomi. Loomaaialoomade sõnavara on väga sarnane eesti keelele ning seetõttu lapsed omandavad need ka kiiremini.

Ekspert 3. *Oleks hästi tore, kui lastele õpetataks ka meie oma metsade loomi, nt karu ja rebane.*

Eesmärgid. Ekspertid tõid välja, et mõningased eesmärgid vajavad täpsustamist. Kõikidele eesmärkidele peaks juurde lisama, et need käivad inglise keele kohta. Õppematerjalis oli eesmärk fraasiga „teab sõnavara“ ning soovitati seda muuta, sest vastasel juhul tekib segadus, kas laps oskab nimetada sõnu ja väljendid või ta saab sõnavarast ainult aru, kui õpetaja räägib või kui need esinevad lauludes. Muudatuseks toodi välja peatükis „Zoo animals“ muuta eesmärkides sõna „loomaaialoomad“ ning asendada see „metsloomadega“.

Ekspert 3. *Loomaaialoomad on eesmärkide all ebasobiv sõna, sest loomaaias võib pidada kõiksugu loomi, alustades kanadega ja lõpetades elevantiga.*

Töö autor muutis ära ebasobiva sõna eesmärkides ja kõikides tegevustes. Lisaks muudeti kolmanda peatüki pealkirja järgmiseks „Wild animals“.

Tegevused. Mõned õppematerjalis olevad tegevused võivad osutuda veidi keerukaks. Nooremad lapsed ei pruugi nendega toime tulla, kuid vanemate laste jaoks võivad tegevused olla jõukohasemad. Tegevuste valiku puhul tuleb arvestada laste arengutaseme ja huvidega. Mänguliste tegevuste puhul tuleb silmas pidada grupi dünaamikat. Soovitati vähendada loomahälte osakaalu mängudes ja tegevustes. Erinevate vahelduvate tegevuste nagu nt liikumine, meisterdamine, tuleb jälgida, et õppe-eesmärk ei läheks kaduma.

Ekspert 1. *Ka joonistamisülesanded ja käelised tegevused võivad võtta väga palju aega ning tähelepanu keeleõppelt võib kalduda kõrvale. Samas on vahelduvad tegevused pigem ikka head.*

Ekspert 4. *Mõned tegevused keskenduvad liialt meisterdamise poolele, jättes sõnavara õpetamisele vähem ruumi.*

Järgnevalt tuuakse välja konkreetsed ettepanekud, mida eksperdid soovitasid koostatud õppematerjali sisse viia.

Mäng „Loomade täring“. Tegevusse võiks lõimida meisterdamisega ja lasta lastel ise täring meisterdada. Tegevuses oli kirjas ka, et iga laps nimetab oma liikumise inglise keeles, kuid toodi välja, et see oleks 5-7-aastastele veidi keerukas.

Meisterdamine „Loomade meisterdamine papptaldrikust“. Tegevuse kirjelduses soovitati sõna „osade“ asemel kasutada „kehaosad“.

Tegevus „Tahuloomade tutvustamine“. Toodi välja, et lapsed ei pruugi vastata õpetaja küsimustele täislausetega.

Ekspert 3. *Ma arvan, et on natuke palju eeldada, et lapsed vastavad täislausega. Kui neid on algusest peale seda tegema suunatud, siis võib-olla tõesti, aga isegi eesti keeles kipub tulema meil kõigil pigem lühivastus, mitte täislause.*

Mäng „Loomade bingo“. Soovituseks anti bingolaua taaskasutamine. Bingo ruudule saab panna peale erinevaid esemeid, nt värvilised paksemast paberist ruudud. Sellisel juhul saab ühes võõrkeeletunnis teha mitu mängu. Lisaks toodi välja, et mahatõmbamise asemel saavad lapsed looma ära värvida. Tühjale ruudustikule võivad lapsed ise loomad joonistada. Mängu ajal anda lastele võimalus pakkuda, missugune loom tuleb järgmisena.

Tegevus „Vali õiged loomad“. Tegevuses kasutada elupaiga silte, et lastel oleks võimalik loomi grupeerida elupaiga järgi.

Mäng „Mis on puudu?“ Lastele anda võimalus ise pilte eemaldada. Lisaks on võimalik mängu virtuaalsel teel teha kui koostada ettekanne, kuhu saab lisada ja eemaldada pilte ning slaidid sobivasse järjekorda panna.

Tegevus „Õige ja vale“. Tegevus tundub 5-7-aastastele veidi keeruline. Soovitusena toodi välja, et väiteid tuleks lihtsustada ning kasutada näitvahendeid.

Ekspert 3. */.../ eks tuleb oma õpilasi tunda /.../ mõni tegevus peabki natuke keerulisem olema, et oleks, mis pingutama paneb.*

Meisterdamistegevuste juures toodi välja, et valida tuleks sellised tegevused, mis on ka õpetajale keeleliselt võimekohased. Õpetaja juhendab lapsi inglise keeles, kuid ta peab tegema seda lihtsustatult viisil samaaegselt ise ette näidates tegevuskäike.

Ekspert 4. *Meisterdamistegevuse juhendamine peaks käima inglise keeles, st õpetaja ja lapsed räägivad, selleks et keelt õppida.*

„Erinevate loomade meisterdamine“. Anti soovituseks, et anda lastele ette valik, mille seast nad saavad valida endale meisterdamiseks sobiva looma.

Ekspert 3. *Lüigne valikuvabadus võib osutada sellises eas keeruliseks ja tekitada probleeme, parem on ette anda teatud valik, mille vahel saab valida.*

„*Lõvi mask*“. Tegevuses on toodud välja, et meisterdada saab erinevate loomade maske. Seetõttu tuleks pealkiri ära muuta.

Laulud ja salmid. Soovitati lisada peatüki „*Farm animals*“ ja „*Wild animals*“ mõningatele lauludele ja salmidele juurde juhend nende läbiviimiseks.

4. Arutelu

Käesoleva bakalaureusetöö eesmärgiks oli 1) koostada 5-7-aastastele lastele õppematerjal varajase inglise keele õpetamiseks; 2) saada hinnang ekspertidelt õppematerjali sobivuse kohta; 3) täiustada õppematerjali ekspertide soovitude kohaselt. Eesmärkidest lähtuvalt püstitati kaks uurimisküsimust.

Esimese uurimisküsimusega sooviti teada saada, millisel määral vastab õppematerjal kriteeriumitele nagu mängulisus, sobiv õppesisu, eakohasus, sõnavara, ühtne tervik ja tööjuhiste arusaadavus. Kõik uurimuses osalenud eksperdid tutvusid õppematerjaliga ning hiljem andsid oma eksperthinnangu kriteeriumitele. Enamasti arvasid eksperdid, et õppematerjal vastab seatud kriteeriumitele.

Esimeseks õppematerjalile seatud kriteeriumiks oli mängulisus. Kõik eksperdid nõustusid, et õppematerjal on mänguline. Ekspertide sõnul väljendus õppematerjali mängulisus tegevuste mitmekesisuses ning läbi mängu ja laulu õpetamises. Erinevad autorid on toonud välja, et koolieelses eas toimub õppimine eelkõige läbi mängu (Arnold & Rixon, 2008; Koolieelse lasteasutuse riiklik..., 2008; Widlok *et al.*, 2010). Keeletundides mängulisuse tagamiseks on tarvilik kasutada mängu, laule, salme ja rollimänge, et võõrkeelsed sõnad ja väljendid jääksid lastele paremini meelde ning lisades juurde erinevaid näitvahendeid meeldejätmise lihtsustamiseks (Kärtner, *et al.*, 2006; Ruutmets & Saluveer, 2010). Ekspertide vastustest võib välja lugeda, et varajase võõrkeeleeõppe tõhusaks muutmiseks on kasulik järgida printsiipi, et õppimine toimuks koolieelses eas läbi mänguliste tegevuste. Varajase võõrkeele õpetajale tuleb kasuks, kui ta suudab samastuda lastega ning luua nende jaoks huvitavaid ja loovaid tegevusi.

Teiseks õppematerjali kriteeriumiks oli sobiv õppesisu. Ekspertid hindasid, et õppematerjali õppesisu on valdavalt kooskõlas laste huvide ja arenguga. Toodi välja, et sobiva teema valikul peab õpetaja silmas pidama enda õpetatavate laste arengutaset ja huvisid. Väljatoodud ekspertide arvamused ühtivad teoorias väljatooduga. Rodríguez & Varela (2004) kinnitavad, et õppesisu valides tuleb eelkõige lähtuda lapsest, tema huvidest ja arvestama teema arengutasemega. Sama toob välja ka Widlok *et al.* (2010), kes lisab, et sisu

peab olema kohandatud laste kogemustele. Töö autor nõustub, et õppesisu valikul on oluline, et see pakuks lastele huvi ning oleks samaaegselt piisavalt pingutust nõudev. Kasulik on siduda tunniteemat laste isiklike kogemustega, sest see tõstab motivatsiooni (Adžija, 2014).

Õppematerjali kolmandaks kriteeriumiks oli eakohasus. Eksperdid arvasid, et õppematerjal on pigem eakohane. Väideti, et mõned tegevused võivad osutada noorematele lastele keeruliseks, kuid vanemad koolieelikutest lapsed peaksid nendega hakkama saama. Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava (2008) ja Widlok *et al.* (2010) toovad välja, et nooremate lastega tuleb alustada kõigepealt lihtsamate eakohaste teemadega ning seejärel edasi minna raskematele. Sama mõtet toetavad Mashuara & Tomlinson (2008), kes lisavad, et tegevused peavad olema mitmekesised ning lühikesed, sest laste tähelepanu kestvusaeg on lühiajaline. Eelneva põhjal saab töö autor järeldada, et tegevuste valikul tuleb lähtuda laste vanusest ja keelelisest arengutasemest, aga ka lasteaia õppetegevuste korraldusest ja huviringide eesmärkidest. Lisaks iga õpetaja tunneb oma õpetatavaid lapsi kõige paremini ning vajadusel tuleb tegevustes sõnavara suurendada. Toodi välja, et tutvustavat sõnavara oli liiga palju, mis võib 5-7-aastastele olla omandamiseks liiga keerukas. Õppematerjali keeleline pool peab olema lastele jõukohane. Seega õpitava sõnavara meeldejätmise suurendamiseks tuleb silmas pidada, et see ärataks lastes tähelepanu olles samaaegselt mänguline ja huvitav (Kitsnik, 2018). Töö autor järeldab, et ekspertide arvamuste lahknevus (vt tabel 2) võib tulla sõnavara liigses mahus vastavale eale. Seetõttu otsustati õppematerjalis olevat sõnavara lihtsustada ning muuta seda eale sobivamaks. Kindlasti saab lõputöö koostaja oma tulevases kutsetöös sõnavara edastamise ja õpetamisega seotud teadmisi kasutada muukeelsete laste keelelisel toetamisel.

Õppematerjali viiendaks kriteeriumiks oli, et õppematerjal moodustuks ühtse terviku, millega kõik eksperdid nõustusid. Ka teoorias rõhutatakse, et õppematerjal peab olema koostatud sellisel viisil, et seda oleks kerge kasutada ning moodustaks ühtse terviku, mille osad oleksid omavahel seoses (Kitsnik, 2018; Tomlinson, 2013). Eelneva põhjal saab järeldada, et loodud õppematerjali osad on omavahel kooskõlas ning moodustavad ühtse terviku. Lisaks lihtsustab toimiv süsteem õppematerjali kasutamist.

Kõige viimaseks ehk kuuendaks kriteeriumiks oli tööjuhiste arusaadavus. Eksperdid hindasid õppematerjali tööjuhiste arusaadavust pigem heaks. Toodi välja konkreetseid soovitusi, kuidas neid parandada. Tööjuhiste üheselt mõistmiseks peavad need olema konkreetset, selged, süstemaatilised, arusaadavad nii õppijatele kui ka õpetajale (Mashuara & Tomlinson, 2008; Tomlinson, 2013). Sellega seonduvalt saab järeldada, et tööjuhiste

andmisel ja kirja panekul tuleb olla väga hoolikas ja tähelepanelik, et planeeritud tegevused toimiksid ning et saavutada püstitatud õppeesmärgid.

Kuigi üks ekspertidest väitis, et õppematerjal pigem ei vasta sõnavara kriteeriumile, nõustus ta, et teiste esitatud kriteeriumitega on õppematerjal kooskõlas. Seega saab kokkuvõtvalt väita, et eksperdid hindasid loodud varajase inglise keele õppematerjali sobilikuks ja reaalselt kasutatavaks.

Teise uurimisküsimusega sooviti teada saada, milliseid muudatusi või soovitusi annavad varajase võõrkeelee õpetajad õppematerjali täiustamise osas. Ekspertide vastustest selgus, et muudatusi vajavad eesmärkide sõnastus ja nende konkreetsus. Need arvamused ühtivad teoorias välja toodud väidetega. Erinevad teoreetikud leiavad, et kirja pandu peab olema selge, üheselt mõistetav ning arusaadav (Mashuara & Tomlinson, 2008; Tomlinson, 2013). Püstitatud eesmärkide saavutamiseks on vajalik, et need oleksid konkreetsed ning kirja pandud viisil, et läbi loodud tegevuste oleksid need saavutatavad. Töö autor muutis õppematerjalis olevaid eesmärke vastavalt ekspertide soovitude kohaselt. Eesmärke täpsustati, et need oleksid arusaadavamad ning üheselt mõistetavamad.

Ekspertid andsid ka soovitusi, et sõnavara on õppematerjalis liigselt ning seda tuleks kohandada arvestades laste vanusega. Lisati, et segaseks jäi, millistest sõnadest lapsed peavad ainult aru saama ning milliseid sõnu nad peavad ise ütlema. Õppematerjali koostamisel tuleb arvestada laste vanusega ning see peab olema lastele jõukohane (Arnold & Rixon, 2008). Võttes arvesse ekspertide soovitusi, lihtsustas töö autor õppematerjalis olevat sõnavara. Varajase võõrkeelee sõnavara õpetamisel tuleb konkreetselt panna paika, missugust sõnavara lapsed peavad ühe teema vältel omandama. Sellisel viisil on õppetöö organiseeritum ning lastele ei õpetata sõnu ja väljendeid, milleks nad veel valmis ei ole.

Toodi välja, et õppematerjali tegevustes oleks pidanud rohkem keskenduma keelelisele poolele ja vähem käelistele või tehnilistele tegevustele, sest varajase võõrkeeleeõppel on esmasel kohal võõrkeelee õppimine läbi tegutsemise. See põhimõte seostub paljude teoreetikute arvamusega, kes väidavad, et koolieelses eas on kõige loomulikumaks õppimise viisiks läbi tegutsemise (Waldorfkoolide..., 2009). Lõputöö koostamisel saadi väärtuslik kogemus õppematerjali kokku seadmise käigus, kuidas sõnavara korrata ja kinnistada erinevatel viisidel.

Ekspertid tõid välja, et mõned õppematerjalis olevad tegevused võivad lastele olla liigselt keerukad ning neid tasuks lihtsustada ja muuta eale sobilikumaks. Tegevuste valikul tuleb silmas pidada laste vanust ja keelelist taset (Ruutmets & Saluveer, 2008). Sellega seondult töö autor lihtsustas õppematerjalis olevaid tegevusi, et need oleksid eakohased.

Lisaks tegid eksperdid ettepanekuid mõningate tegevuste mitmekesistamiseks ja pakkusid tegevustele juurde rohkem valikuid. Toodi välja ka töös esinenud trükivead.

Töö autor leidis, et antud soovitused on tarvilikud ning otsustas õppematerjali sisse viia parandusi vastavalt ekspertide soovituste kohaselt. Töö autoril on kogemust lasteaia tööga ja varajase võõrkeeelõppe vaatlusega, kuid puudub veel kogemus varajase võõrkeeelunde läbiviimisel. Tulevases kutsetöös saab arvestada, millised tegevused on otstarbekad ning neist lähtudes saab valida sobivad tegevused võõrkeeletundi.

Bakalaureusetöö uuringu tulemused võivad olla kasulikud nii lasteaiaõpetajatele kui ka varajase võõrkeeelõpetajatele, kes viivad läbi varajase võõrkeeelunde. Uuringu piiranguks võib pidada ekspertide kogemuste ebahütlust ning ebahütlust huvi ekspertankeedile vastamises. Õppematerjali katsetamist piiras COVID-19 leviku tõttu peatatud huvitegevus. Tulevikus saab loodud õppematerjali katsetada lastega, et saada ka lastepoolne tagasiside.

Kokkuvõtvalt võib väita, et loodud loomade temaatiline õppematerjal on ekspertide hinnangu põhjal sobilik varajase võõrkeeelõpetamiseks ning aitab arendada laste sõnavara läbi erinevate tegevuste.

Tänuõnad

Töö autor tänab töö juhendajat asjalike ja sisukate kommentaaride eest. Lisaks suur tänu kõikidele ekspertidele, kes olid nõus uurimuses osalema. Eriline tänu lähedastele, kes olid suureks toeks ja abiks töö kirjutamisel.

Autorsuse kinnitus

Kinnitan, et olen koostanud ise käesoleva lõputöö ning toonud korrektselt välja teiste autorite ja toetajate panuse. Töö on koostatud lähtudes Tartu Ülikooli haridusteaduste instituudi lõputöö nõuetest ning on kooskõlas heade akadeemiliste tavadega.

/allkirjastatud digitaalselt/

Kuupäev: 18.05.2021

Kasutatud kirjandus

- Adžija, M. (2014). Learning of foreign language in pre-school children: evaluation methods in kindergarten's environment. *Metodički obzori*, 9(19).
- Alsairi, M. A. (2018). Earlier Is Better: Learning English in Saudi Arabia. *English Language Teaching*, 11(1), 141-149.
- Arnold, W., & Rixon, S. (2008). Materials for Teaching English to Young Children. B. Tomlinson (Eds.), *English Language Learning Materials* (pp. 38-58). London: Continuum.
- Baker, C. (2005). *Kakskeelne laps*. Tallinn: El Paradiso.
- Branden, K. V., Nulft, D. V., & Verhallen, M. (2009). *Framework of Reference for Early Second Language Acquisition*. M. Verhelst (Eds.). Külastatud aadressil <https://rm.coe.int/framework-of-reference-for-early-second-language-acquisition/16805a2351>
- Bumble Erahuvikool. (s.a.). Külastatud aadressil <https://www.bumble.ee>
- Burns, A., & Siegel, J. (2018). Teaching the Four Language Skills: Themes and Issues. A. Burns, & J. Siegel (Eds.), *International Perspectives on Teaching the Four Skills in ELT. Listening, Speaking, Reading, Writing* (pp. 1-19). London: Palgrave Macmillan.
- Council of Europe. (2001). *Euroopa keeleõppe raamdokument: õppimine, õpetamine ja hindamine*. Külastatud aadressil https://www.hm.ee/sites/default/files/euroopa_keeleeõppe_raamdokument.pdf
- Drury, R. (2013). How silent is the 'Silent Period' for young bilinguals in early years settings in England? *European Early Childhood Education Research Journal*, 21(3), 380-391.
- Eesti Keele Instituut (2021). Külastatud aadressil <https://sonaveeb.ee>
- Espinosa, L. M. (2014). *Second Language Acquisition in Early Childhood*. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/265075052_Second_Language_Acquisition_in_Early_Childhood
- Euroopa Komisjon. (2012). *Lapsed hakkavad Euroopas võõrkeeli õppima üha varasemas eas*. Külastatud aadressil http://europa.eu/rapid/press-release_IP-12-990_et.htm
- Euroopa Nõukogu. (s.a.). *Inspiring language learning in the early years*. Külastatud aadressil <https://www.ecml.at/ECML-Programme/Programme2016-2019/Earlylanguagelearning-teachertraining/tabid/3015/language/en-GB/Default.aspx>

- Eurostat. (2020). *Foreign language learning statistics*. Külastatud aadressil https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Foreign_language_learning_statistics#Primary_education
- Franke, M., & Hériard, P. (2018). *Keelepoliitika*. Külastatud aadressil <http://www.europarl.europa.eu/factsheets/et/sheet/142/language-policy>
- Fredy inglise keel. (2021). *Mis on Fredy inglise keel?* Külastatud aadressil <http://www.fredyke.ee>
- Goethe-Institut Estland. (s.a.) *Saksa keel lastele*. Külastatud aadressil <https://www.goethe.de/ins/ee/et/index.html>
- Gulec, S., & Durmus, N. (2014). A Study To Develop Listening Skills Of Elementary Second Grade Students. *Procedia – Social and Behavioral Sciences 191*, 103-109.
- Habe, B. (2015). *Mängude komplekt grammatika õpetamiseks II kooliastme inglise keele tundides*. Publitseerimata magistritöö. Tartu Ülikool.
- Haridus- ja Teadusministeerium. (2018). *Eesti keelevaldkonna arengukava 2018-2027. Keel loob väärtust*. Külastatud aadressil https://www.hm.ee/sites/default/files/eesti_keelevaldkonna_arengukava_eelnou_8.03.2018.pdf
- Haridus- ja Teadusministeerium. (2017). *Eesti võõrkeelte strateegia 2009-2015 (2017) täitmise lõpparuanne*. Külastatud aadressil https://www.hm.ee/sites/default/files/eesti_voorkeelte_strateegia_2009-2017_lopparuanne.pdf
- Helen Doron English. (2019). Külastatud aadressil <https://www.helendoron.ee/Avaleht>
- Herschensohn, J. (2013). Age-related effects. J. Herschensohn, & M. Young-Scholten (Eds.), *The Cambridge Handbook of Second Language*. Cambridge: Cambridge University Press
- Hoppenstedt, G., & Apeltauer, E. (2010). *Meine Sprache als Chance - Handbuch zur Förderung von Mehrsprachigkeit*. Troisdorf: Bildungsverlag EINS.
- Johnson, K. (2008). *An Introduction to Foreign Language Learning and Teaching*. London: Pearson Education Limited.
- Jolly, D., & Bolitho, R. (2011). A framework for materials writing. B. Tomlinson (Eds.), *Materials Development in Language Teaching*. Second Edition (pp. 107-134). Cambridge: Cambridge University Press.
- Kaljulaid, K. (2017). *Vabariigi President 10. Haridusjuhtide Aastakonverents 2. veebruaril 2017 Pärnus*. Külastatud aadressil

- <https://www.president.ee/et/ametitegevus/koned/13056-2017-02-15-08-00-59/index.html>
- Keeleseadus (2011). *Riigi Teataja I 2011, 11*. Külastatud aadressil <https://www.riigiteataja.ee/akt/118032011001?leiaKehtiv>
- Kitsnik, M. (2018). *Eesti keele kui teise keele õppematerjalide koostamise ja hindamise juhend*. Tartu: Tartu Ülikool.
- Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava (2008). *Riigi Teataja I 2008, 23, 52*. Külastatud aadressil <https://www.riigiteataja.ee/akt/12970917?leiaKehtiv>
- Kõiv, H. (2011). *Vanasõnade kasutamine inglise keele kui võõrkeele osaoskuste õpetamisel ja väärtustest kõnelemisel II kooliastmes*. Publitseerimata bakalaureusetöö. Tartu Ülikool.
- Kärtner, P. (s.a.). *Keeleprogramm 2018-2021*. Külastatud aadressil https://www.hm.ee/sites/default/files/12_keelesprogramm_2018-2021.pdf
- Kärtner, P., Maiber, L., Rikker, M., Tuuling, L., & Voltein, E. (2006). *Õppematerjal koolieelse lasteasutuste eesti keele kui teise keele õpetajate põhi- ja täienduskoolituseks*. Tartu: Atlex.
- Lingua Bella. (2021). Külastatud aadressil <https://linguabella.ee>
- Lukk, M., Koreinik, K., Kaldur, K., Vihman, V.-A., Villenthal, A., Kivistik, K., Jaigma, M., & Pertšjonok, A. (2017). *Eesti keeleseisund*. Tartu: Tartu Ülikool ja Balti Uuringute Instituut (IBS).
- Mashuara, H., & Tomlinson, B. (2008). *Materials for General English*. B. Tomlinson (Eds.), *English Language Learning Materials* (pp. 17-37). London: Continuum.
- Padrik, M., & Hallap, M. (2008). Keel ja kõne: kuulamine ja kõnelemine, lugemine ja kirjutamine. E. Kikas (Toim), *Õppimine ja õpetamine koolieelses eas* (lk 276-302). Tartu: TÜ Kirjastus.
- Pingu English. (2016). Külastatud aadressil <https://pingusenglish.ee>
- Prantsuse Instituut Eestis. (s.a.). *Prantsuse keele kursused lastele ja noortele*. Külastatud aadressil <https://www.ife.ee/prantsuse-keele-kursused-2/keelekursused-lastele-ja-noortele/>
- Põhikooli riiklik õppekava (2011). *Riigi Teataja I 2011, 1*. Külastatud aadressil <https://www.riigiteataja.ee/akt/114072020024>
- Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2001). *Approaches and Methods in Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.

- Rodríguez, B., & Varela, R. (2004). Models of Teaching Foreign Languages to Young Children. *Didáctica (Lengua y Literatura)*, 16, 163-175.
- Ruutmets, K., & Saluveer, E. (2010). Võõrkeel. E. Kikas (Toim), *Õppimine ja õpetamine esimeses ja teises kooliastmes* (lk 262-296). Tartu: TÜ Kirjastus.
- Ruutmets, K., & Saluveer, E. (2008). Võõrkeel. E. Kikas (Toim), *Õppimine ja õpetamine koolieelses eas* (lk 303-321). Tartu: TÜ Kirjastus.
- Sadiku, L. M. (2015). The Importance of Four Skills Reading, Speaking, Writing, Listening in a Lesson Hour. *European Journal of Language and Literature Studies*. 1(1), 29-31.
- Sevik, M. (2012). Teaching Listening Skills to Young Learners through „Listen and Do“ Songs. *English Teaching Forum*, 50(3), 10-17.
- Tartu Saksa Kultuuri Instituut. (2016). *Tartu Saksa Kultuuri Instituudi arengulugu*.
Külastataud aadressil <http://www.dki.ee/uldinfo/>
- Thornbury, S. (2006). *An A-Z of ELT*. London: Macmillan.
- Tomlinson, B. (2013). Developing Principles Frameworks for Materials Development. B. Tomlinson (Eds.), *Developing Materials for Language Teaching. Second Edition* (pp. 95-118). London: Bloomsbury.
- Turu-uuringute AS. (2017). *Keelehoiakute uuring*. Külastatud aadressil <https://www.hm.ee/sites/default/files/aruanne.pdf>
- Vanhove, J. (2013). The critical Period Hypothesis in Second Language Acquisition: A Statistical Critique and a Reanalysis. *PLoS ONE* 8, (7).
- Waldorfkoolide avatud raamõppekava (2009). Külastatud aadressil http://waldorf-uhendus.ee/sites/default/files/files/waldorfkoolide_ raamoppekava.pdf
- Widlok, B., Petravić, A., Org, H., & Romcea, R. (2010). *Nürnbergi soovitud varajaseks võõrkeeleeõppeks*. München: Goethe-Institut e.V.
- Õunapuu, L. (2014). *Kvalitatiivne ja kvantitatiivne uurimisviis sotsiaalteadustes*. Külastatud aadressil http://dSPACE.ut.ee/bitstream/handle/10062/36419/ounapuu_kvalitatiivne.pdf?sequence%20=1

Lisa 1. Ekspertankeet

Lugupeetud õpetaja!

Olen Tartu Ülikooli koolieelse lasteasutuse õpetaja õppekava 3. kursuse üliõpilane Gerda Kallas. Kirjutan bakalaureusetööd teemal „Varajase inglise keele õppematerjal loomade temaatika õpetamiseks 5-7-aastastele lastele“. Töö eesmärgiks on koostada õppematerjal teemal „Loomad“ ja saada selle kohta ekspertidelt hinnang õppematerjali sobivuse kohta ning täiustada seda ekspertide soovitude kohaselt.

Pöördun Teie poole palvega tutvuma ja võimalusel katsetama õppematerjaliga ja vastata allolevale ankeedile. Olen tänulik lisanduvate meetodite või võtete eest.

Sellega annate minu õppematerjalile eksperthinnangu. Hinnangu alusel viiakse sisse muudatused käesolevasse õppematerjalisse. Tulemusi kasutan oma töös ainult üldistatud kujul ning need on anonüümsed.

Ette tänades

Gerda Kallas

- 1. Milline on Teie haridus (haridustase; hariduskäik)?**
- 2. Kui kaua olete töötanud varajase inglise keele õpetajana?**
- 3. Kui palju aega kulutate tavaliselt varajase võõrkeeletunni ettevalmistamiseks?**
- 4. Kuidas hindate olemasolevate varajase võõrkeele õppematerjalide kättesaadavust ja kvaliteeti?**
- 5. Milliseid materjale kasutate oma võõrkeeletundide läbiviimiseks?**

Järgmised küsimused puudutavad loodud õppematerjali teemal „Loomad“ üldiselt. Iga väite puhul joonige alla sobivaim vastusevariant.

6. Õppematerjal on mänguline.

Jah Pigem jah Pigem ei Ei

7. Õppematerjal on loov ja originaalne.

Jah Pigem jah Pigem ei Ei

8. Õppematerjali õppesisu on kooskõlas laste huvide ja arenguga.

Jah Pigem jah Pigem ei Ei

9. Õppematerjal on eakohane (sobilik 5-7-aastastele lastele).

Jah Pigem jah Pigem ei Ei

10. Õppematerjal moodustab ühtse terviku.

Jah Pigem jah Pigem ei Ei

11. Õppematerjalis olevate tegevuste juhised on arusaadavad.

Jah Pigem jah Pigem ei Ei

12. Õppematerjalis tutvustatud sõnavara on sobilik varajase inglise keele õpetamiseks?

Jah Pigem jah Pigem ei Ei

13. Õppematerjal võimaldab lastel õppida sõnavara läbi erinevate tegevuste: mäng, liikumine, laulmine, meisterdamine?

Jah Pigem jah Pigem ei Ei

14. Õppematerjalis olevad ülesanded aitavad suurendada laste sõnavara.

Jah Pigem jah Pigem ei Ei

15. Iga teema alguses püstitatud eesmärgid on saavutatavad.

Jah Pigem jah Pigem ei Ei

16. Õppematerjali on võimalik realselt kasutada varajase inglise keele õpetamisel 5-7-aastaste lastega.

Jah Pigem jah Pigem ei Ei

17. Mida ja kuidas muudaksite antud õppematerjali juures? Kui Te ei soovi midagi muuta, jätke lahter tühjaks.

Teema	Valdkond	Mida ja kuidas muudaksite?
PETS	Teema üldised eesmärgid	
	Sõnavara	
	Mängud ja tegevused	
	Liikumine	
	Õuesõppe tegevused	
	Laulud ja salmid	
	Meisterdamine	
	Teema üldised eesmärgid	
	Sõnavara	
	Mängud ja tegevused	

FARM ANIMALS	Liikumine	
	Õuesõppe tegevused	
	Laulud ja salmid	
	Meisterdamine	
WILD ANIMALS	Teema üldised eesmärgid	
	Sõnavara	
	Mängud ja tegevused	
	Liikumine	
	Õuesõppe tegevused	
	Laulud ja salmid	
	Meisterdamine	

18. Kas ja miks Te kasutaksite õppematerjali oma tundides?

- Jah (palun täpsustage, miks?)
- Ei (palun täpsustage, miks?).....

19. Kui Teil on õppematerjali kohta veel kommentaare, siis palun jätkke need siia:

Täna Teid vastamast!

Gerda Kallas

Lisa 2. Õppematerjal

Gerda Kallas

LOOMADE TEEMATILINE ÕPPEMATERJAL 5-7-AASTASTELE LASTELE VARAJASE INGLISE KEELE ÕPETAMISEKS

Tartu 2021

Sisukord

Varajase võõrkeeletunni alustamine ja lõpetamine.....	4
<i>PETS</i>	6
MÄNGUD JA TEGEVUSED.....	6
LIIKUMINE	8
ÕUESÖPPE TEGEVUSED.....	9
LAULUD JA SALMID	10
MEISTERDAMINE	11
RAAMATUD	12
<i>FARM ANIMALS</i>	13
MÄNGUD JA TEGEVUSED.....	13
LIIKUMINE	16
ÕUESÖPPE TEGEVUSED.....	16
LAULUD JA SALMID	17
MEISTERDAMINE	18
RAAMATUD	19
<i>WILD ANIMALS</i>	21
MÄNGUD JA TEGEVUSED.....	21
LIIKUMINE	25
ÕUESÖPPE TEGEVUSED.....	26
LAULUD JA SALMID	27
MEISTERDAMINE	28
RAAMATUD	29
Kasutatud kirjandus	31
Lisa 1. Kokkuvõtlik tööleht	

Hea varajase inglise keele õpetaja!

Käesolev õppematerjal on loodud varajase inglise keele õpetajatele 5-7-aastaste laste õpetamiseks. Õppematerjali eesmärk on pakkuda õpetajatele erinevaid tegevusi ja ideid loomade temaatika õpetamiseks.

Õppematerjal koosneb kolmest osast: kodu-, talu- ja metsloomad. Iga teema alguses on välja toodud teema eesmärgid ja õpitav sõnavara. Teemad koosnevad järgmistest valdkondadest: mängud ja tegevused, liikumine, õuesõppe tegevused, laulud ja salmid, meisterdamine ning raamatud. Käesolevast õppematerjalist saab õpetaja endale välja valida sobivad tegevused, mida oma tundide rikastamiseks kasutada. Vajadusel võib neid ka kohandada või muuta vastavalt laste keeletasemele. Lisaks on õppematerjaliga kaasas kokkuvõtlik tööleht loomade temaatika kinnistamiseks (vt lisa 1).

Antud õppematerjalis on nii autori omapoolseid ideid kui ka teiste välja toodud mõtteid, millele on viidatud.

Head kasutamist!

Varajase võõrkeeletunni alustamine ja lõpetamine

Igal võõrkeeletunnil on oma kindel sissejuhatus ja kokkuvõte. Sissejuhatavas osas toimub laste häälestamine ja huvi äratamine. Tunni lõpuosas toimub kinnistamine ja kokkuvõtlik osa. Võõrkeeletunni sisse juhatamiseks võib kasutada järgmisi viise:

- 1) Õpetaja alustab tegevust tervituslauluga valides laulu järgmiste hulgast: „Greeting Song“, „Hello Children How Are You?“ või „Hello Hello!“ (Lingokids, 2019; Sprouts Kindergarten, 2020a; Super Simple..., 2015b). Valides esimese või teise laulu, saab liigutusena kasutada lehvitamist. Kolmanda laulu valiku puhul saab teha järgmisi liigutusi: lehvitada käsi, plaksutada, sirutada ennast üles, puudutada varbaid, pöörata ringi, trambida jalgu.
- 2) Õpetaja kasutab vabalt valitud käpiknukku, kes alustab tundi. Käpiknukk on kotis peidus ning õpetaja hüüab käpiknuku nime, seejärel jääb kuulatama, kuid ikka ei kuule midagi. Õpetaja käib iga lapse juures ning julgustab neid hüüdma käpiknuku nime. Viimaks hüütakse nime üheskoos ning seejärel hüppab käpiknukk kotist välja. Käpiknukk on mänguline element tunni alustamiseks. Käpiknuku nimi võiks olla mõne loomaga seotud, mille õpetaja ja lapsed üheskoos välja mõtlevad. Käpiknukku võib kasutada ka terve tunni vältel, kaasates teda uute sõnade õppimisse ja teistesse tegevustesse (Warm up..., s.a.).

Tunni alguses võib lastelt küsida järgmisi küsimusi:

- *How are you?*
- *How many kids are here? Let's count together!*
- *How many boys are here? How many girls?*
- *Show on your fingers how many kids are here!*
- *How's the weather? Is it sunny, rainy, cloudy, windy, etc?*
- *What day is it today?*

Vastused eelnevatele küsimustele – laste arv, milline on ilm jne – võib üles märkida ka plakatile või tahvlile.

Võõrkeeletunni lõpetamiseks võib kasutada järgmisi viise:

- 1) Kui tundi alustati tervituslauluga, siis tunni saab lõpetada lauluga järgmiste hulgast: „Bye Bye Goodbye“ või “Time to Say Good-bye” (Super Simple..., 2015a;

Terina2000, 2011). Laulmise ajal saab teha järgmisi liigutusi: lehvitada, plaksutada käsi ja tantsida.

- 2) Kui tundi alustati käpiknukuga, siis lõpetamiseks saab talle öelda talle head aega (Wrap Up, s.a.). Õpetaja võtab kotikese koos käpiknukuga ning käib iga lapse juurest läbi ja ütleb talle „*Goodbye, see you!*“ Seejärel läheb käpiknukk tagasi kotti magama.

Tunni lõpus tänab õpetaja lapsi ning ütleb neile: „*Goodbye, see you soon!*“

PETS

Eesmärgid:

- Laps nimetab lemmikloomade nimetusi inglise keeles.
- Laps oskab erinevaid lemmikloomi kirjeldada inglise keeles.
- Laps oskab öelda inglise keeles lemmikloomade elupaiga.

Eelnevalt õpitu: numbrid 1-10, värvid.

Omandatav sõnavara: *animal, pet, dog, puppy, cat, kitten, mouse, rabbit, fish, parrot, cage, inside, outside, home, house, jump, swim, fly, head, body, legs, I have a..., its name is..., it is..., it lives..., in the water, I like..., I don't like...*

MÄNGUD JA TEGEVUSED

1. Lemmikloomadega tutvumine

Sõnad ja väljendid: *dog, cat, mouse, rabbit, fish, parrot, pet, outside, inside, cage, in the water, clap your hands, squat.*

Vahendid: käpiknukk, illustreerivad näitvahendid lemmikloomadest (pildid, pehmed mänguasjad, näpu- või käpikloomad jne), kott.

Tegevuse käik: Tehakse tutvust erinevate lemmikloomadega (koer, kass, hiir, jänes, papagoi, kala), õpitakse selgeks nende loomade nimetused, värvus ja elupaik.

Eelnevalt paneb õpetaja kotti erinevad pehmed mänguasjad lemmikloomadest (koer, kass, hiir, jänes, papagoi, kala). Tegevuse alguses saab iga laps panna käe kotti ning arvata, mis võiks koti sees olla: „*These are pets.*“ Hiljem võtab õpetaja loomad kotist ükshaaval välja ja tutvustab iga looma eraldi. Näide: „*It is a dog, it's black, it lives outside or inside. It is a mouse, it's grey, it lives in a cage.*“

Seejärel annab õpetaja igale lapsele ühe mängulooma ning lapsed püüavad korrata eelnevat. Vajadusel abistab õpetaja last. Looma kirjeldus korratakse ka üheskoos üle.

Õpetaja esitab õpitud loomade kohta erinevaid väiteid. Kui väide on vale, siis lapsed kükitavad, kui õige siis plaksutavad.

Õpetaja saab küsida järgmisi väiteid:

- *A cat lives in a cage.*
- *A parrot lives in the water.*
- *A cat is pink.*
- *A dog is black.*

- *A fish lives outside.*

2. Naljakas loom

Sõnad ja väljendid: *head, body, legs, it has..., it is...*

Vahendid: paber, pliiats, pildid loomadest.

Mängu käik: Moodustada kolmeliikmelised grupid. Gruppidesse jagamiseks võtab iga laps ühe loomapildi, mille alusel moodustatakse grupid. Näiteks on kõik koerapiltide saajad ühes grupis, kassipiltide saajad teises grupis jne.

Õpetaja jagab igale grupile paberi ja pliiatsi. Grupis volditakse paber pikkupidi kolmeks võrdseks osaks. Õpetaja ütleb lastele: „*Draw a head to your animal.*“ Esimene laps joonistab loomale pea. Samal ajal ei tohi teised lapsed vaadata, mida ta joonistab. Kui ta on joonistamise lõpetanud, voldib ta oma joonistuse kokku. Seejärel ütleb õpetaja lastele: „*Draw a body to your animal.*“ Järgmine laps joonistab loomale keha ning paberi teine kolmandik volditakse kokku. Viimaseks juhiseks annab õpetaja: „*Draw legs to your animal.*“ Kolmas laps joonistab loomale jalad.

Viimasena volditakse paber lahti ning vaadatakse üheskoos, missugune huvitav loom tekkis. Iga laps saab kirjeldada, millise kehaosa ta oma loomale joonistas. Näide: „*My animal has a head, a body and four legs.*“ Loomale saab panna ka üheskoos väljamõeldud nime.

3. Mõista-mõista!

Sõnad ja väljendid: *fish, dog, cat, mouse, rabbit, bird, swim, hop, run, barf, catch, sleep, eat, I like, I don't like, I am, I live in the/a, during the day, it is a...*

Mängu käik: Õpetaja ütleb lastele väiteid lemmikloomade kohta. Iga looma kirjeldamiseks annab õpetaja kolm vihjet. Lapsed arvavad ära, missuguse loomaga on tegemist. Õpetaja võib kasutada järgmisi väiteid:

- *I like water. I like to swim. I live in the sea. – Fish.*
- *I like to run. I can be small or big. I barf. – Dog.*
- *I purr. I catch mice. I sleep during the day. – Cat.*
- *I am a small animal. I live in a cage. I don't like cats. – Mouse.*
- *I like to hop. I have long ears. I eat carrots. – Rabbit.*
- *I am small. I like to fly. I have wings. – Bird.*

Laps vastab iga väite peale: „*It is a...*“

Lapsed saavad ka ise pakkuda äraarvamiseks väiteid,. Näide: „*I am big, I am black, I live outside. – It is a dog.*“

4. Minu lemmikloom

Sõnad ja väljendid: *dog, cat, mouse, rabbit, fish...* (olenevalt laste lemmikloomadest), *I have a..., its name is..., it lives...*

Vahendid: iga lapse isiklik pilt oma lemmikloomast.

Tegevuse käik: Iga laps võtab kaasa oma lemmikloomast pildi. Kui endal lemmiklooma ei ole, võib kaasa võtta pildi loomast, keda tahaks endale saada. Õpetaja küsib lastelt: „*Do you have a pet? What pet(s) do you have? What does it look like?*“

Iga laps tutvustab ja kirjeldab oma lemmiklooma (liik, nimi, värvus, kehaosad): „*I have a..., its name is..., it is (värv) and it lives...* Vajadusel abistab õpetaja lapsi lemmikloomade tutvustamisel. Õpetaja ja teised lapsed saavad juurde küsida lisainformatsiooni. Õpetaja kiidab ja tänab iga last esitamise eest.

Viimasena kinnitatakse lemmikloomade pildid rühmaruumi seinale ning neist tekib näitus. Laste lemmikloomade pilte võib kasutada ka teiste tegevuste käigus ning võimalikult palju siduda õpitavat teemat laste enda kogemusega.

LIIKUMINE

1. Kes ma olen?

Sõnad ja väljendid: *dog, cat mouse, rabbit, bird, fish, I am a..., who are you?*

Mängu käik: Enne mängu algust ütleb õpetaja, kuidas mängu käigus liigutakse (roomates, ühel jalal hüpates, kikivarvul kõndides). Liikumise võib ka üheskoos kokku leppida. Seejärel sosistab õpetaja igale lapsele ühe lemmiklooma nimetuse (koer, kass, hiir, jännes, lind, kala), mida teistega jagada ei tohi. Seejärel teeb iga laps talle antud looma häält ning liigub eelnevalt kokkulepitud viisil ringi ning leiab kellegi, kes teeb samasugust häält. Hiljem õpetaja küsib iga lapse käest: „*Who are you?*“ ning iga laps ütleb: „*I am a...*“.

2. Otsi, otsi!

Sõnad ja väljendid: *dog, cat mouse, rabbit, bird, fish, I found a/2/4 cat/cats..., it is a..., these are...*

Vahendid: loomade pildid või pehmed mänguasjad.

Mängu käik: Õpetaja peidab eelnevalt loomade pildid või pehmed mänguasjad ruumi ning palub lastel need üles otsida. Kui lapsed on loomad on üles leidnud, nimetab iga laps oma leitud looma(de) nimetuse(d). Näide: *I found a/2/4 cat/cats...*

3. Loomade liikumise matkimine

Sõnavara: fish, dog, rabbit, bird, mouse, cat, swim, barf, jump, fly, squeak, walk.

Mängu käik: Õpetaja annab lastele ülesande matkida erinevaid loomade liigutusi. Selleks ütleb ta lastele järgmised ülesanded:

- *Swim like a fish.*
- *Barf like a dog.*
- *Jump like a rabbit.*
- *Fly like a bird.*
- *Squeak like a mouse.*
- *Walk like a cat.*

4. [Loomade täring](#) (Roll the Dice Games, 2020)

Sõnavara: dog, cat, rabbit, fish, bird, mouse, it is a...

Vahendid: värvilised pliatsid, käärid, liim, välja printitud tasapinnaline täring (aluse saab printida välja järgmiselt leheküljelt: <https://www.firstpalette.com/pdf/cube.pdf>)

Tegevuse käik: Õpetaja valmistab eelnevalt täringu või iga laps saab endale meisterdada oma isikliku täringu, mida hiljem mängu käigus kasutada. Selle jaoks annab õpetaja lastele printitud lehed, millel on tasapinnalise täringu kujutis. Igale tahule võivad lapsed vabal valikul joonistada erinevaid lemmikloomi. Seejärel lõikavad nad selle välja ning liimivad kokku täringuks.

„Loomade täringu“ mängimiseks veeretavad lapsed kordamööda täringut, et saada teada, millise looma liigutust nad peavad matkima. Laps valib ise sobiva liigutuse oma veeretatud loomale. Laps ütleb oma looma nimetuse inglise keeles: „*It is a...*“ Mäng aitab kinnistada erinevate lemmikloomade nimetusi.

ÕUESÕPPE TEGEVUSED

1. Liivale loomade joonistamine

Sõnad ja väljendid: dog, cat, rabbit, fish, bird, mouse, head, body, legs, It is a..., it has..., it lives...

Tegevuse käik: Leida koht, kus oleks liiva, nt liivakast. Laps joonistab liivale ühe lemmiklooma. Seejärel saab iga laps rääkida oma joonistusest teistele. Laps kirjeldab looma: kes see on, milline ta välja näeb, kus ta elab. „*It is a..., it has..., it lives...*“

LAULUD JA SALMID

1. [I Have a Pet](#) (Super Simple Songs, 2014)

Sõnad ja väljendid: dog, cat, mouse, bird, fish, Do you have a pet?, Yes, I have a dog, He is a dog, And he says...

Vahendid: kõlar/telefon muusika mängimiseks, illustreerivad näitvahendid lemmikloomadest (pildid, pehmed mänguasjad, näpu- või käpikloomad jne).

Tegevuse käik: Laulu kuulatakse 2-3 korda. Laulu ajal näitab õpetaja loomi illustreerivaid näitvahendeid sobilikus kohas, et lihtsustada uue sõnavara õppimist. Pärast laulu esimest kuulamist küsib õpetaja, milliseid loomade nimetusi lapsed laulus tuvastasid. Üheskoos korratakse kõik laulus esinenud loomade nimetused üle (*dog, cat, mouse, bird, fish*). Korratakse üle ka laulus esinenud fraasid ning õpetaja selgitab vajadusel fraaside tähendust. Õpetaja küsib iga looma kohta lastelt, kuidas see loom liigub ning lapsed saavad matkida looma liikumist. Kui sõnavara on selge ning lapsed on lauluga tuttavad, siis anda igale lapsele üks illustreeriv näitvahend, mida ta saab laulu ajal õiges kohas kasutada. Sellisel viisil näeb õpetaja, kas laps paneb tähele ning kas uus sõnavara on omandatud.

2. [Five Little Kittens](#) (Turtle Interactive, 2018b)

Sõnad ja väljendid: cat, kitten, tree, knee, doctor.

Vahendid: kõlar/telefon muusika mängimiseks, illustreerivad näitvahendid (pildid, pehmed mänguasjad jne).

Tegevuse käik: Laulu kuulatakse 2-3 korda. Laulu kasutada näpumänguna. Laulus olevad kassipojad on ühe käe sõrmed. Iga salmi jooksul läheb üks sõrm rusikasse peitu. Laulus on palju kordusi, mis aitab selle paremini meelde jätta. Lisaks võib juurde mõelda teisi liigutusi, mida laulu jooksul teha. Samal ajal toimub numbrite 1–5 kordamine. Õpetaja selgitab vajadusel lastele laulu sisu, kasutades illustreerivaid näitvahendeid. Õpetaja selgitab lastele, kes on *kitten*.

Tähelepanu hoidmiseks võib panna laulu keset mõnda fraasi pausile ning lapsed saavad öelda järgmise sõna.

3. [Animal Friends](#) (JunyTony..., 2019)

Sõnad ja väljendid: puppy, kitty, goldfish, parrot, animal, friends, meet, walk, see, jump, talk, sing, nose, ears, tummy, feathers.

Vahendid: kõlar/telefon muusika mängimiseks, illustreerivad näitvahendid (pildid, pehmed mänguasjad, näpu- või käpikloomad jne).

Tegevuse käik: Laulu kuulatakse 2–3 korda. Laulu ajal tehakse õigetes kohtades vastavaid liigutusi: lehvitatakse; kõnnitakse; kõnnitakse kikivarvul; osutatakse sõbrale, ninale, kõhule, kõrvadele; hüpatakse; lennatakse. Pärast laulu kuulamist esimest korda küsib õpetaja, milliseid sõnu õpilased kuulsid. Lapsed saavad nimetada erinevaid sõnu. Üheskoos korratakse laulus esinenud loomade nimetusi ja teisi väljendeid. Õpetaja selgitab sõnade *puppy* ja *kitty* tähendust.

MEISTERDAMINE

Meisterdamistegevustes annab õpetaja kõik juhised inglise keeles samal ajal ise näidates, mida peab tegema, et lapsed saaksid paremini aru ning õpiksid juurde uusi sõnu ja väljendeid. Tegevuste käigus areneb lastes oskus võõrkeelest aru saada ja järgida juhiseid. Valminuid töid saab kasutada teiste mängude ja tegevuste jooksul.

1. [Hiire meisterdamine](#) (Caroline, 2015)

Sõnad ja väljendid: mouse, spoon, grey, brown, white, ears, face, tail, paint, dry, cut, draw, glue.

Vahendid: puulusikas, guaššvärvid, paber, käärid, pintsel, maalimisalused, marker, lõng.

Tegevuse käik: Alustuseks küsib õpetaja laste käest, mis värvi on hiir. Lapsed ütlevad, et see on hall, valge või pruun. Hiire meisterdamiseks tuleb kõigepealt värvida puulusikas halliks, pruuniks või valgeks ning seejärel jätta töö kuivama. Samal ajal lõikavad õpilased paberist välja kõrvad ning liimivad need puulusika külge, kasutades liimipüstolit. Seejärel joonistavad nad hiirele näo. Hiire vurrudeks ja sabaks saab kasutada liimiga kehale kinnitatud lõngatükke. Õpetaja annab lastele valiku erinevatest lõngadest ja värvidest, et nad saaksid endale meelepärase hiire valmistada.

2. [Loomade meisterdamine papptaldrikust](#) (Crafty Kids..., 2017)

Sõnad ja väljendid: fish, dog, cat, mouse, rabbit, bird, tail, legs, wings, ears, eye, mouth, nose, cut, glue, paint, draw, Who is it? It is a..., it has...

Vahendid: papptaldrikud, guaššvärvid, pintsliid, maalimisalused, marker, lõng, värviline paber, käärid, liim.

Tegevuse käik: Õpetaja annab lastele valida, millist lemmiklooma nad soovivad papptaldrikust meisterdada, näiteks kassi, koera, kuldkala, jänest jne. Vastavalt laste valikule annab õpetajajuhised. Lapsed saavad olla nii loovad, kui soovivad, ning oma looma kujundada meelepärasel viisil. Iga laps saab hiljem rääkida, millise looma ta meisterdas, millised kehaosad tal on ning kuidas ta seda valmistas.

3. Lemmikloomade voolimine

Sõnad ja väljendid: fish, dog, cat, mouse, rabbit, bird, tail, legs, wings, ears, eye, mouth, nose, cut, glue, paint, draw, Who is it? It is a..., it has...

Vahendid: plastiliin, voolimisalused.

Tegevuse käik: Õpetaja annab lastele vaba valiku, millist lemmiklooma nad soovivad voolida. Hiljem laps tutvustab seda teistele ning kirjeldab, millise looma ta valmistas ning nimetab selle kehaosad. Valminud töödest tehakse näitus.

RAAMATUD

Raamatute ettelugemisel on oluline arvestada laste keelelise tasemega. Valitud juttu tuleks lugeda mitmeid kordi, et lapsed saaksid sellest paremini aru. Jutu jutustamisel või ette lugemisel kasutada liigutusi ja erinevaid visuaalseid näitvahendeid arusaamise lihtsustamiseks. Alguses on oluline lugeda väga aeglaselt ning vajadusel veelgi lihtsustada lugu. Õpetaja selgitab tekstis esinenud uute sõnade ja väljendite tähendust. Kui juttu on paar korda kuulatud, siis õpetaja etendab selle kasutades näitvahendeid: sõrmenukke või pehmeid mänguasjasid. Järgmistel kordadel võivad ka lapsed proovida seda etendada.

Valida järgmiste raamatute hulgast meelepärased jutud:

1. [Anna McQuinn „Lola Gets a Cat“](#)

Sõnad ja väljendid: *cat, smell, hear, perfect, home, little, she loves a cat, a lot of work, get a cat, a lot of stuff, the cat is afraid, feel safe.*

2. Dr. Seuss „The Cat in the Hat“

Sõnad ja väljendid: *cat, sun, fish, hat, house, game, wet, sunny, in the house, cat in the hat, want to play, look at me, hop up and down, on the ball.*

FARM ANIMALS

Eesmärgid:

- Laps nimetab taluloomade nimetusi inglise keeles.
- Laps oskab erinevaid taluloomi kirjeldada inglise keeles.
- Laps oskab öelda inglise keeles taluloomade elupaiga.
- Laps eristab kodu- ja taluloomade ingliskeelseid nimetusi.
- Laps oskab nimetada taluloomade kehaosade ingliskeelseid nimetusi.

Eelnevalt õpitu: numbrid 1-10, värvid, sõnavara lemmikloomadest.

Omandatav sõnavara: *animal, duck, mouse, chicken, pig, goat, sheep, horse, cow, rooster, donkey, turkey, farm animals, barn, on that farm, he had a..., it is a..., it is a farm animal, it is a jungle animal, it is a pet, farm animals live in a farm, ears, eyes, mouth, nose, tail, wing, body, head, neck, beak, animal face.*

MÄNGUD JA TEGEVUSED

1. Taluloomade tutvustamine

Sõnad ja väljendid: farm animals, duck, mouse, chicken, rooster, pig, goat, sheep, horse, cow, who are these?, these are farm animals, it is a..., farm animals live in a farm, ears, eyes, mouth, nose, tail, wing, body, head, neck, beak, animal face.

Vahendid: kõlar/telefon heli laskmiseks, taluloomade loomade pildid, pildid loomade kehaosadest.

Tegevuse käik: Õpetaja teeb ise erinevate taluloomade häälotsusi (part, hiir, kana, siga, kits, lammas, hobune, lehm, kukk) või laseb neid helina. Helina võib lasta järgmiselt leheküljelt:

<https://www.youtube.com/watch?v=VskbwXTRL7U>

Õpetaja küsib lastelt: „*Who are these?*“ Lapsed vastavad: „*Farm animals.*“ Õpetaja küsib lastelt, milliseid taluloomi nad teavad. Iga talulooma nimetamise peale näitab õpetaja looma pilti ning üheskoos korratakse looma nimetust: „*It is a...*“. Õpetaja küsib veel, kus elavad taluloomad: „*Where do they live?*“ Lapsed vastavad: „*In a farm*“ Õpetaja küsib lastelt, kas keegi neist on talus käinud ja mõnda talulooma näinud. Lastel on võimalik jagada oma isiklikku kogemust.

Järgmisena õpitakse selgeks taluloomade kehaosad (*ears, eyes, mouth, nose, tail, wing, body, head, neck, beak, animal face*). Õpetaja näitab piltide pealt erinevaid loomade kehaosi ja ütleb: „*It is a...*“ Lapsed kordavad õpetaja järgi. Seejärel jagatakse loomade

kehaosade pildid lastele ning iga laps saab endale saadud kehaosast pildi viia õige looma juurde.

2. [Loomade bingo](#) (Animals, s.a.)

Sõnavara: cow, pig, goat, mouse, sheep, horse, rooster, duck.

Vahendid: pliiats, prinditud bingo alused. Soovi korral võib aluseid kasutada ka mitmeid kordi, kuid sellisel juhul tasuks need ära lamineerida.

Mängu käik: Õpetaja jagab igale lapsele bingoaluse. Õpetaja lausub ükshaaval loomade nimetusi. Lapsed värvivad nimetatud looma oma mängulaualt ära või teevad loomale risti. Õpetaja võib paluda ka lastel pakkuda, missugune loom tuleb järgmisena. Bingo on hea viis, kuidas kinnistada erinevate loomade nimetusi.

Kui bingoalus on mõeldud mitmekordseks kasutamiseks, saab asetada bingoruutudele nuppe, kivikesi või teisi väiksemaid esemeid. Lastele võib anda ka tühjad bingoruudud, kuhu nad ise saavad erinevaid taluloomi joonistada. Bingolehte on võimalik vajadusel kohandada ning neid on võimalik ise koostada järgmisel leheküljel:

<https://bingobaker.com/view/2002271>

3. Taluloomade nimetused

Sõnavara: duck, mouse, chicken, chick, pig, piglet, goat, sheep, horse, cow, rooster, donkey, turkey.

Mängu käik: Õpetaja ütleb ühe talulooma nimetuse ning palub tema kõrval istuval lapsel korrata seda ning lisada üks nimetus juurde. Iga laps ütleb eelmised looma nimetused ning lisab juurde ühe. Mäng käib nii kaua, kuni lapsed mäletavad eelmisi loomi või kui neil enam uusi loomi meelde ei tule. Soovi korral võib nimetada lisaks taluloomadele ka teiste loomade nimetusi.

4. Loomade pantomiim

Sõnavara: duck, mouse, chicken, chick, pig, piglet, goat, sheep, horse, cow, rooster, donkey, turkey.

Mängu käik: Õpetaja sosistab igale lapsele ühe talulooma nimetuse kõrva või annab talle talulooma pildi. Laps matkib looma liigutust ning teised peavad arvama, missuguse loomaga on tegu. Looma nimetus tuleb öelda inglise keeles. Sõnu kirjeldamiseks kasutada ei tohi.

5. Üllatus kotis

Sõnad ja väljendid: duck, mouse, chicken, pig, sheep, horse, cow, rooster, who is it? it is a..., its...

Vahendid: kott, pehmed mänguasjad (part, hiir, kana, siga, kits, lammas, hobune, lehm, kukk), raamat, pliiats, pall jne.

Mängu käik: Õpetaja paneb eelnevalt kotti ühe talulooma. Iga laps saab kompida koti sisu ning arvata, mis on kotis. Seejärel võtab õpetaja kotist looma välja ja ütleb: „*It is a...*“ Lapsed kordavad looma nimetust inglise keeles ja kirjeldavad looma: „*It is a..., it has...*“ Tegevust saab raskemaks muuta, lisades kotti teisi esemeid, mis ei ole loomakategooriast, nt raamat, pliiats, pall, jne.

6. Loomade jälgede uurimine

Sõnad ja väljendid: *footprint, goose, chicken, cow, pig, it is a...*

Vahendid: pildid taluloomadest, [pildid loomajälgedest](#) (hani, kana, lehm, siga)

Tegevuse käik: Õpetaja paneb lauale pildid taluloomadest. Lapsed nimetavad taluloomade nimetusi. Seejärel paneb ta lauale pildid taluloomade jälgedest. Laps moodustab paari talulooma ja tema jäljega.

7. Loomade *memory*

Sõnavara: duck, mouse, chicken, chick, pig, piglet, goat, sheep, horse, cow, rooster, donkey, turkey, it is a...

Vahendid: taluloomade pildid (iga looma kohta 2 tk).

Mängu käik: Korraga saab mängu mängida 2–4 last. Vajadusel moodustada mängimiseks väiksemad grupid. Mängukaardid asetatakse lauale, pilt allpool. Seejärel hakatakse kordamööda kaarte kahekaupa ümber keerama. Kui mõlemal kaardil on samasugune pilt, siis saab laps paari endale. Kui pildid on erinevad, asetatakse need mängulauale tagasi.

Järgmisena on teise lapse kord. Mäng kestab seni, kuni kõik kaardid on laualt otsas. Mängu võidab laps, kellel on kõige rohkem paare loomadest. Iga kaardi võtmisega nimetab laps selle looma nimetuse: „*It is a...*“.

LIKUMINE

1. Lemmikloomad vs. taluloomad

Sõnavara: duck, mouse, chicken, chick, pig, piglet, goat, sheep, horse, cow, rooster, donkey, turkey, dog, cat mouse, rabbit, bird, fish.

Mängu käik: Õpetaja nimetab erinevate kodu- ja taluloomade nimetusi. Kui lapsed kuulevad lemmiklooma nimetust, siis lähevad nad ruumi ühte otsa. Kui kuulevad talulooma nimetust, siis lähevad ruumi teise otsa. Tegevust võib ka kohandada erineva liikumisega: hüpeldes, roomates, galoppides.

2. [Kes kuidas liigub?](#) (Eesmaa, s.a.)

Sõnavara: duck, mouse, chicken, pig, piglet, goat, sheep, horse, cow, rooster, donkey, turkey, dog, cat mouse, rabbit, bird, fish, farm animal, pet.

Mängu käik: Moodustatakse ring. Õpetaja ütleb ühe looma nimetuse. Kui see on taluloom, siis liigutakse päripäeva, kui see on lemmikloom, siis vastupäeva.

ÕUESÕPPE TEGEVUSED

1. Soe või külm? (Kivisalu, 2010)

Sõnad ja väljendid: *cold, hot, duck, mouse, chicken, pig, piglet, goat, sheep, horse, cow, rooster, donkey, turkey, it is a...*

Vahendid: Looma pildid või pehmed mänguasjad loomadest.

Mängu käik: Eelnevalt tuleb loomade nimetused üle korrata. Mõne liisusalmi abil valitakse laps, kes hakkab peitma loomade pilte või pehmeid mänguasju. Kui otsijad on palju, siis tuleks peita ka rohkem asju. Kui ese on peidetud, alustavad teised lapsed selle otsimist. Peitja juhendab lapsi, öeldes „*Cold*“, kui nad on liiga kaugel õigest kohast, ja „*Hot*“, kui nad on õiges kohas. Peitja peab olema väga tähelepanelik ning jälgima kõiki otsijaid. Kui esemed on leitud, saab iga laps nimetada, mille ta leidis: „*It is a...*“ Mängu võib mängida ka toas.

2. Looma jälgede kujutamine liivale

Sõnad ja väljendid: footprint, goose, chicken, cow, pig, it is a...

Tegevuse käik: Tegevuse jaoks on vaja leida koht, kus on piisavalt liiva, nt liivakast. Eelnevalt on vaadeldud erinevate taluloomade jälgi. Iga laps saab joonistada liivale enda valitud loomade jäljed. Hiljem saavad teised arvata, missuguste loomadega on tegu.

LAULUD JA SALMID

1. [*The Animals on the Farm*](#) (Super Simple Songs, 2013)

Sõnad ja väljendid: duck, mouse, chicken, pig, goat, sheep, horse, cow, rooster, The... on the farm say...

Vahendid: kõlar/telefon muusika mängimiseks, illustreerivad näitvahendid (pildid, pehmed mänguasjad, näpu- või käpikloomad jne).

Tegevuse käik: Enne laulu kuulamist ütleb õpetaja lastele laulu pealkirja ning küsib laste käest, mida see pealkiri tähendab. Seejärel palub lastel arvata, missugused loomad on laulus. Laulu kuulatakse kaks korda. Esimesel korral laulab õpetaja ning kasutab laulu ajal looma näitlikustamiseks vahendeid. Pärast laulu kuulamist saadakse teada, kas laste arvamus läks täppi. Lisaks korratakse üle laulus esinenud sõnad ja väljendid. Laulu teise kuulamise ajal annab õpetaja lastele näitvahendid, mida nad saavad laulu jooksul õiges kohas kasutada.

2. [*Old Mcdonald Had A Farm*](#) (Sprouts Kindergarten, 2020b)

Sõnad ja väljendid: pig, duck, horse, sheep, cow, turkey, Old MacDonald had a farm; And on that farm, he had a...

Vahendid: kõlar/telefon muusika mängimiseks, illustreerivad näitvahendid (pildid, pehmed mänguasjad, näpu- või käpikloomad jne), paber, pliiatsid.

Tegevuse käik: Laulu kuulatakse kaks korda. Uued sõnad ja väljendid korrata koos õpetajaga rahulikult üle. Laulu ajal saab iga laps joonistada, milliseid loomi ta laulus kuuleb. Iga laps saab hiljem jagada teistega, millise looma ta joonistas.

3. [*Good Morning, Farm Animals*](#) (Bounce Patrol..., 2019)

Sõnad ja väljendid: good morning, how do you do, barn, rooster, sheep, donkey, snake, pig, horse, mouse, chicken, duck, cow, tractor.

Vahendid: kõlar/telefon muusika mängimiseks, illustreerivad näitvahendid (pildid, pehmed mänguasjad, näpu- või käpikloomad jne).

Tegevuse käik: Laulu kuulatakse kaks korda. Pärast laulu kuulamist küsib õpetaja, milliseid loomi nad laulus kuulsid. Lugu kuulatakse veelkord ning üheskoos arutatakse, kas lapsed arvasid õigesti. Korratakse üle uued sõnad ja väljendid.

4. [*Let's Go To The Farm*](#) (Maple Leaf Learning, 2014)

Sõnad ja väljendid: horse, duck, pig, rooster, sheep, goat, let's go to the farm.

Vahendid: kõlar/telefon muusika mängimiseks

Tegevuse käik: Iga kord, kui kuulatakse ühe looma nimetust, tehakse mõnda kindalt liigutust. Näiteks võib kasutada järgmisi liigutusi:

- Hobune – plaks;
- part – jalgade trampimine;
- pig – põlvepats;
- rooster – hüppamine;
- sheep – panna käed kokku ja imiteerida magamist;
- goat – käte ülestõsmine.

5. [Hickety Pickety](#) (Animal Nursery Rhymes, s.a.).

Sõnavara: hen, lay eggs, every day, buy.

Tegevuse käik: Salmi peaks esimesel korral tegema läbi 2–3 korda. Algselt esitab õpetaja salmi ning lapsed proovivad liigutusi kaasa teha. Liigutusteks võivad olla käteplaksud, peopesadest muna moodustamine, numbrite näitamine sõrmedega, käega viipamine. Salmi peaks kordama ka järgmistes tundides, et see jääks lastele paremini meelde.

6. [The Little Piggy](#) (Animal Nursery Rhymes, s.a.).

Sõnavara: market, home, beef, stay at home, went to market, foot.

Tegevus käik: Salmi peaks esimesel korral tegema läbi 2–3 korda. Algselt esitab õpetaja salmi ning lapsed proovivad liigutusi kaasa teha. Salmi saab esitada näpumänguna. Iga salmis olev siga on üks sõrmenäpp.

Sõnavara: market, home, beef, stay at home, went to market, foot.

MEISTERDAMINE

Meisterdamistegevustes annab õpetaja kõik juhised inglise keeles samal ajal ise näidates, mida peab tegema, et lapsed saaksid paremini aru ning õpiksid juurde uusi sõnu ja väljendeid. Tegevuste käigus areneb lastes oskus võõrkeelest aru saada ja järgida juhiseid. Valminuid töid saab kasutada teiste mängude ja tegevuste jooksul.

1. Taluloomade teemaline pilt

Sõnad ja väljendid: duck, mouse, chicken, pig, goat, sheep, horse, cow, rooster, it is a..., värvid.

Vahendid: värvilised pliiatsid, paber.

Tegevuse käik: Õpetaja annab lastele teemaks joonistada teemal „*Farm animals*“. Laps joonistab endale meelepärase pildi, mida ta hiljem näitab õpetajale ning selgitab, mida ta pildile on joonistanud, milliseid värve kasutanud jne. Piltidest teha rühmaruumi näitus.

Loodud piltidest saab üheskoos välja mõelda ühe loo, mida lapsed saavad jutustada õpetajale ja võimalusel ka etendada.

2. [Lamba meisterdamine](#) (Milnes, 2020)

Sõnavara: *sheep, paper, glue, plate, press, put, make a circle, cut, body parts.*

Vahendid: PVA-liim, papptaldrikud, pintsel, ajalehed, vatitupsukesed, pliiaats, must ja valge paber, käärid.

Tegevuse käik: Panna veidi PVA-liimi papist taldrikule ning jagada see pintsliga laiali. Vajutada vatist tupsukesed papptaldrikule kinni. Pea jaoks tõmmata mustale paberile pliiaatsiga ring ning lõigata see välja. Lõigata paberist välja jalad ja kõrvad. Valgest paberist lõigata välja silmad. Liimida puuduvad kehaosad lambale.

3. Erinevate loomade meisterdamine

Õpetaja laseb lastel valida 2-3 looma vahel, missugust looma nad soovivad meisterdada.

Suurel hulgal meisterdamistöid on saadaval järgmisel aadressil

<https://www.pinterest.com/iheartcrafty/farm-animal-crafts/>

4. [Käpajäljed taldrikul](#) (Toddler Approved, 2021)

Sõnavara: footprint, goose, chicken, cow, pig.

Vahendid: papptaldrikud, pintsel, maalimisalus, guaššvärvid.

Tegevuse käik: Vaadatakse üheskoos, millised on erinevate taluloomade käpajäljed. Hiljem kujutavad õpilased mõne looma käpajälje papptaldrikule. Kui tööd on kuivanud, siis saavad lapsed oma töö ära peita. Iga laps saab otsida kellegi teise töö rühmaruumist või õuest üles. Kui tööd on üles leidnud, saab iga laps arvata, missuguse looma käpajälgi on kujutatud.

RAAMATUD

Raamatute ettelugemisel on oluline arvestada laste keelelise tasemega. Valitud juttu tuleks lugeda mitmeid kordi, et lapsed saaksid sellest paremini aru. Jutu jutustamisel või ettelugemisel kasutada liigutusi ja erinevaid visuaalseid näitvahendeid arusaamise lihtsustamiseks. Alguses on oluline lugeda väga aeglaselt ning vajadusel veelgi lihtsustada

lugu. Õpetaja selgitab tekstis esinenud uute sõnade ja väljendite tähendust. Kui juttu on paar korda kuulatud, siis õpetaja etendab selle kasutades näitvahendeid: sõrmenukke või pehmeid mänguasjasid. Järgmistel kordadel võivad ka lapsed proovida seda etendada.

1. Vicky Weber „Animal babies on the farm“

Sõnavara: *pig, piglet, horse, foal, chicken, chick, sheep, lamb, cow, calf, goose, goat, gosling, ear, neck, leg, feather, skin, tail, curly, beak, pink, yellow, smell, hear, eat, milk, grass.*

WILD ANIMALS

Eesmärgid:

- Laps nimetab metsloomade nimetusi inglise keeles.
- Laps oskab öelda inglise keeles metsloomade elupaiga.
- Laps oskab erinevaid metsloomi kirjeldada inglise keeles.
- Laps eristab kodu-, talu- ja metsloomade ingliskeelseid nimetusi.

Eelnevalt õpitu: numbrid 1–10, värvid, kodu- ja taluloomad.

Omandatav sõnavara: *animal, parrot, monkey, snake, crocodile, lion, leopard, camel, cheetah, giraffe, zebra, gorilla, owl, insect, elephant, tiger, wolf, fox, bear, deer, forest, jungle, at the zoo, in the forest, it is a..., a zebra is striped, leopard is spotted, Do you like..., Yes I do, No I don't, it doesn't have a..., lives in a/the..., this is correct, this is incorrect, ...lives in a farm/forest, ...lives at home.*

MÄNGUD JA TEGEVUSED

1. Metsloomadega tutvumine

Sõnad ja väljendid: *parrot, monkey, snake, crocodile, lion, leopard, camel, cheetah, giraffe, zebra, gorilla, owl, elephant, tiger, hippo, wolf, fox, bear, deer, spotted, stripes, it is a..., a zebra is striped, leopard is spotted.*

Vahendid: käpiknukk, illustreerivad näitvahendid metsloomadest (pildid, pehmed mänguasjad, näpu- või käpikloomad jne).

Tegevuse käik: Tehakse tutvust erinevate metsloomadega (papagoi, ahv, krokodill, lõvi, leopard, kaamel, gepard, kaelkirjak, sebra, gorilla, öökull, elevand, tiiger, jõehobu, hunt, rebane, karu, kits), õpitakse nende loomade nimetusi ning kuulatakse missugust häält nad teevad. (*It is a monkey, it's brown, it lives in a jungle*) Järgmiselt lingil on saadaval metsloomade hääled: <https://www.youtube.com/watch?v=SIBcwRu76d8>

Korratakse üle loomade värvused. Õpitakse juurde, et sebra on triibuline, leopard tähniline. Õpitavate loomade sõnavara on mahukas ning seetõttu tasub need jagada mitme tunni peale.

2. [Mis on puudu?](#) (Macmillan Spain, 2013)

Sõnavara: parrot, monkey, crocodile, lion, camel, cheetah.

Vahendid: metsloomade pildid (papagoi, ahv, krokodill, lõvi, kaamel, gepard).

Mängu käik: Õpetaja paneb tahvlile erinevad metsloomade pildid. Üheskoos nimetatakse need loomad. Seejärel palub ta lastel kätega silmad kinni katta. Õpetaja eemaldab ühe pildi ning lapsed peavad arvama, millise looma pilt on puudu. Tegevust võib muuta raskemaks, lisades pilte või võttes ära rohkem kui ühe pildi. Õpetaja võib paluda ka mõnel lapsel ise pilte tahvlilt eemaldada.

Mängu jaoks võib koostada ka ettekande, kust saab lihtsal viisil pilte eemalda ja slaidid sobivasse järjekorda panna. Mängu võib teha ka pehmete mänguloomadega.

3. Vali õiged loomad

Sõnad ja väljendid: talu-, lemmik- ja metsloomad, it is a farm animal, it is a wild animal, it is a pet, it is...

Vahendid: pildid talu-, lemmik- ja metsloomadest, pildid kodust, talust ja metsast, kasutada võib ka järgmisi sõnasedeleid: *farm, home, forest*.

Mängu käik: Õpetaja laotab erinevad loomadega pildid põrandale laiali ning lapsed peavad ära arvama, millised on taluloomad, millised on metsloomad ja millised on lemmikloomad. Iga looma puhul tuleb nimetada, mis loom on pildil: „*It is a...*“ Loomade piltidega saab teha erinevaid grupeerimisülesandeid: panna ühe elupaiga loomad vastavasse elupaiga pildi või õige sõnasedeli juurde: „*It is a pet / farm animal / wild animal*“.

Loomadega pildid võib panna ka ritta ning laps peab valima ühe looma, kes teiste hulka ei sobi ning ka põhjendama oma valikut.

4. [Lemmikloomade ahel](#) (Macmillan Spain, 2013)

Sõnad ja väljendid: parrot, monkey, snake, crocodile, lion, leopard, camel, cheetah, giraffe, zebra, gorilla, owl, elephant, tiger, hippo, fox, wolf, deer, bear, Do you like..?, Yes, I do, No, I don't.

Vahendid: metsloomade pildid

Tegevuse käik: Lapsed seisavad või istuvad ringis. Õpetaja võtab ühe looma pildi ning annab selle temast vasakul istuvale lapsele ning küsib: „*Do you like zebras?*“ Laps vastab: „*Yes, I do. / No, I don't.*“ Seejärel annab ta pildi edasi ning küsib tema käest sama küsimuse: „*Do you like zebras?*“ Kui kolm last on vastanud küsimusele, annab õpetaja järgmise pildi, millega toimitakse samamoodi. Õpetaja annab pilte edasi iga kolme lapse tagant, kuni pildi otsa saavad.

5. Maakaardi uurimine

Sõnad ja väljendid: globe, map, parrot, monkey, snake, crocodile, lion, leopard, camel, cheetah, giraffe, zebra, gorilla, owl, elephant, tiger, hippo, it is a..., an elephant lives in Africa.

Vahendid: maakaart või gloobus.

Tegevuse käik: Üheskoos vaadatakse maakaardilt või gloobuselt, kus elavad troopilised loomad. Lapsed saavad jagada oma teadmisi õpetaja ja teiste lastega. Jõutakse arusaamisele, et nad elavad soojal maal ning Eestis neid ei leidu, sest siin on liiga külm. Küsida laste enda kogemust, kas keegi on mõnda troopilist looma näinud ja kus ta näinud neid on.

6. Üllatuskott (Ernits, 2020)

Sõnad ja väljendid: parrot, monkey, snake, crocodile, lion, leopard, camel, cheetah, giraffe, zebra, gorilla, owl, elephant, tiger, hippo, Is it a...?

Vahendid: kott, pisikesed mänguasjad metsloomadest.

Mängu käik: Mängimiseks on kaks varianti:

- 1) Lapsed istuvad poolkaares ümber õpetaja. Õpetaja võtab kotist ühe looma ning näitab seda lastele. Lapsed ütlevad selle looma nimetuse ning matkivad tema liikumist.
- 2) Õpetaja võtab kotist ühe looma, kuid alguses ei näita seda lastele, vaid hoiab seda peidus. Lapsed peavad ära arvama, missuguse loomaga on tegu. Teda saamiseks küsivad õpetajalt vihjeid. Kui loom on ära arvatud, siis matkivad lapsed selle liikumist.

7. Mis on puudu?

Sõnad ja väljendid: parrot, monkey, snake, crocodile, lion, leopard, camel, cheetah, giraffe, zebra, gorilla, owl, elephant, tiger, hippo. neck, paw, mouth, ears, eyes, tail, horn, head, legs, it doesn't have a...,

Vahendid: värvilised pliiatsid, prinditud pildid metsloomadest ühe puuduva detailiga (nt lõvi ilma sabata)

Tegevuse käik: Õpetaja jagab lastele pildid metsloomadest. Igal loomal on üks kehaosa puudu. Lapsed märkavad puuduvat kehaosa ning joonistavad selle. Hiljem nimetavad nad looma ja juurde joonistatud kehaosa nimetuse.

8. Katkine pilt

Sõnad ja väljendid: parrot, monkey, snake, crocodile, lion, leopard, camel, cheetah, giraffe, zebra, gorilla, owl, elephant, tiger, hippo, it is a...

Vahendid: looma pilt pusleks lõigatuna (pilt võiks olla tugevama aluse peal või lamineeritud).

Mängu käik: Õpetaja peidab ruumi pusletükid ning laste ülesanne on need üles otsida ning hiljem üheskoos pusle kokku panna. Laps nimetab pildil oleval looma ja selle värvuse. Lapsed võivad ka ise teha endale pusle ning peitmist teha oma pildiga.

9. Õige ja vale

Sõnad ja väljendid: dog, jungle, legs, neck, snake, giraffe, elephant, it is a..., lives in a/the, this is correct, this is incorrect, it has, it doesn't have.

Mängu käik: Õpetaja ütleb lastele erinevaid väiteid ning lapsed peavad ära arvama, kas need on õiged või valed. Üheskoos lepitakse kokku, kuidas õigele ja valele väitele reageeritakse (kükitamine, plaksutamine, ühe käe üles tõstmine. Vale väite korral lapsed parandavad seda. Vajadusel lihtsustada väiteid.

Kasutada võib järgmisi väiteid:

- *A dog lives in the jungle.*
- *A snake doesn't have legs.*
- *A giraffe has a long neck.*
- *An elephant lives in Estonia.*

10. Kodus, metsas, loomaaias (Karu & Laane, 2008)

Sõnad ja väljendid: cow, pig, horse, sheep, goat, cat, dog, moose, rabbit, fish, elephant, camel, monkey, giraffe, tiger, it is a..., a cow lives in a farm.

Vahendid: loomade elukohtade pildid (laut, tuba, džungel), loomade pildid (taluloomad – lehm, siga, hobune, lammas, kits; lemmikloomad: kass, koer, hiir, jänes, kala; metsloomad: elevant, kaamel, ahv, kaelkirjak, tiiger).

Mängu käik: Õpetaja paneb lauale viis loomapilt korraga. Laps nimetab loomad: „*It is a...*“ Mängimiseks on kaks varianti:

- 1) Õpetaja võtab elukohtade pildid ja palub lastel rühmitada loomad vastavalt elupaigale. Hiljem ütlevad lapsed, kus iga loom elab, nt. „*A cow lives in a farm*“.

- 2) Õpetaja rühmitab ühe asukoha loomad ja palub lastel lisada sinna juurde teiste loomade pilte. Nt õpetaja paneb lauale lehma ja sea pildi ning lapsed panevad juurde hobuse, lamba ja kitse pildi. Lapsed põhjendavad oma vastust. Seejärel valivad õpilased sobiva elukoha pildi.

Loomadega saab teha vabal valikul erinevaid grupeerimise ülesandeid, kas värvi, suuruse, toitumisharjumuste alusel.

LIIKUMINE

1. Metsloomade peitus

Sõnad ja väljendid: parrot, monkey, snake, crocodile, lion, leopard, camel, cheetah, giraffe, zebra, gorilla, owl, elephant, tiger, hippo, spotted, striped, it is a..., it is brown, it has...

Vahendid: metsloomade pildid.

Mängu käik: Õpetaja peidab eelnevalt metsloomade pildid mööda ruumi laiali. Seejärel annab ta lastele ülesandeks need üles otsida. Kui kõik pildid on leitud, saab iga laps oma leitud pilte tutvustada. Õpilane ütleb inglise keeles looma nimetuse, värvuse, elupaiga ja nimetab kehaosad, nt „*It is a lion, it is orange, it lives in a jungle, it has a head, a body, a tail and four legs.*”

2. Loomaaias (Ernits, 2020)

Sõnad ja väljendid: parrot, monkey, snake, crocodile, lion, leopard, camel, cheetah, giraffe, zebra, gorilla, owl, elephant, tiger, hippo, it is a..., who is it?

Vahendid: illustreerivad näitvahendid lemmikloomadest (pildid, pehmed mänguasjad, jne), kõlar/telefon muusika jaoks.

Mängu käik:

Mängimiseks on kaks varianti:

- 1) Lapsed liiguvad muusika saatel ringi. Kui muusika katkeb, näitab õpetaja ühte looma ning lapsed proovivad seda looma matkida (liikumine, hää, kuju). Lapsed nimetavad looma nimetuse.
- 2) Lapsed liiguvad muusika saatel eelnevalt kokkulepitud liikumisviisil (roomates, joostes, hüpates). Kui muusika jääb seisma, näitab õpetaja ühte looma. Lapsed teevad oma kehaga selle looma skulptuuri. Lapsed nimetavad looma nimetuse: „*It is a...*“

3. [Loomade rühmad](#) (Macmillan Spain, 2013)

Sõnad ja väljendid: parrot, monkey, snake, crocodile, lion, leopard, camel, cheetah, giraffe, zebra, gorilla, owl, elephant, tiger, hippo, touch your nose, wave your hands, put your hands on your head, stomp your feet, turn around, jump up and down.

Vahendid: metsloomade pildid (papagoi, ahv, krokodill, lõvi, kaamel, gepard).

Mängu käik: Õpetaja moodustab 3–5-liikmelised rühmad. Rühmade moodustamine toimub loomade piltide alusel. Iga laps võtab ühe looma pildi ning moodustab grupi lastega, kellel on samasugune loom. Iga grupi nimeks saab nende jagatud loom (*Grupp 1 – monekys, grupp 2 – lions, jne*).

Õpetaja annab igale rühmale järgmised liigutused, mida nad peavad tegema

- *Touch your nose...monkeys.*
- *Wave your hands...elephants.*
- *Put your hands on your head...lions.*
- *Stomp your feet...elephants.*
- *Turn around...lions.*
- *Jump up and down...monkeys.*

Ülesannete andmisel on oluline öelda kõigepealt liigutus ning seejärel rühma nimetus.

Sellisel viisil on lihtsam hoida laste tähelepanu ning nad kuulavad tähelepanelikumalt.

Tegevust on võimalik kohandada. Tegevuse saab muuta kergemaks, kui õpetaja näitab ise tegevuse ette ning raskemaks, kui ta seda ette ei näita. Samuti saab liigutusi kiiremini või aeglasemalt öelda.

ÕUESÕPPE TEGEVUSED

1. Uss hammustab saba (Kivisalu, 2010)

Sõnavara: *snake, head, tail.*

Mängu käik: Eelnevalt korrata üle ussi kehaosad: *head, tail.* Lapsed seisavad kolonnis, käed on asetatud eesseisva lapse õlgadele, moodustades sellisel viisil ussi. Esimene mängija ehk ussi pea püüab kätte saada kolonni viimast mängijat ehk ussi saba. Seda tehes veab ta tervet kolonni endaga kaasas. Mängijad ei tohi vahepeal eesseisjast lahti lasta. Ussi saba püüab kõrvale põigelda. Kui ussi peal õnnestub saba hammustada, läheb sabas olnud laps pea asemele ja mäng algab uuesti.

Mängu on lõbusam mängida, kui on rohkem lapsi (vähemalt 6).

2. Hiir mao kõhus (Ernits, 2020)

Sõnavara: snake, mouse, stomach, head, tail

Mängu käik: Kolmest mängijast moodustatakse madu – esimene on mao pea, teine mao kõht ja kolmas mao saba. Teised mängijad on hiired. Madu liigub ringi ning üritab hiiri kinni püüda. Kui mao pea hiirt puudutab, siis saab pea vabaks ja muutub hiireks, mao saba saab peaks ning kõht muutub sabaks. Kinni püütud hiir aga muutub mao kõhuks ning mäng jätkub. Õpetaja peab jälgima, et mao moodustamisel lapsed kohti õigesti vahetaksid.

LAULUD JA SALMID

1. [Deep in the Jungle the Animals Play](#) (Turtle Interactive, 2018a)

Sõnavara: jungle, lion, snake, frog, elephant, animal.

Vahendid: kõlar/telefon muusika mängimiseks, illustreerivad näitvahendid lemmikloomadest (pildid, pehmed mänguasjad, näpu- või käpikloomad jne).

Tegevuse käik: Laulu kuulatakse 2–3 korda. Laulu ajal õpetaja näitab loomi illustreerivaid näitvahendeid sobilikus kohas, et lihtsustada uue sõnavara õppimist. Pärast laulu kuulamist esimest korda, küsib õpetaja, milliseid loomade nimetusi lapsed laulus kuulsid. Üheskoos korratakse kõik laulus esinenud loomade nimetused üle (*lion, snake, frog, elephant*). Teisel korral, kui laulu uuesti kuulatakse, panna laul pausile enne mõne looma nimetust ning lasta lastel see nimetada.

2. [Animals in the Jungle](#) (Nursery Rhymes TV, 2014)

Sõnavara: parrot, monkey, snake, crocodile, lion.

Vahendid: kõlar/telefon muusika mängimiseks, illustreerivad näitvahendid lemmikloomadest (pildid, pehmed mänguasjad, näpu- või käpikloomad jne).

Tegevuse käik: Laulu kuulatakse 2–3 korda. Laulu ajal näitab õpetaja loomi illustreerivaid näitvahendeid sobilikus kohas, et lihtsustada uue sõnavara õppimist. Pärast esimest laulu kuulamist küsib õpetaja, milliseid loomi lapsed laulus kuulsid. Üheskoos korratakse kõik laulus esinenud loomade nimetused üle (*parrot, monkey, snake, crocodile, lion*).

3. [Five Little Monkeys](#) (Animal Nursery Rhymes, s.a.)

Sõnavara: jump on the bed, bump a head, doctor, no more monkeys, call, fall off.

Tegevuse käik: Salmi lugeda näpumänguna. Laulus olevad ahvid on ühe käe sõrmed. Iga salmi jooksul läheb üks sõrm rusikasse peitu. Laulus on palju kordusi, mis aitab selle

paremini meelde jätma. Lisaks võib juurde mõelda teisi liigutusi, mida laulu jooksul teha. Samal ajal toimub numbrite 1–5 kordamine. Õpetaja selgitab lastele laulu sisu, kasutades vajadusel illustreerivaid näitvahendeid.

4. [The Zoo](#) (Animal Nursery Rhymes, Fingerplays..., s.a.)

Sõnavara: at the zoo, see a bear, long hair, in a cage, lion, long-necked giraffe, make us laugh, my favourite animal is a...

Tegevuse käik: Alguses esitab õpetaja lastele salmi ning lapsed proovivad kaasa teha liigutusi sobivas kohas. Salmi ajal teha järgmisi liigutusi: kõndida nagu karu, olla vihane, naerda. Salmi teha läbi paar korda, et see lastele paremini meelde jääks. Salmi lõpus saab iga laps öelda, kes on tema lemmikloom: „*My favorite animal is a...*“

MEISTERDAMINE

Meisterdamistegevustes annab õpetaja kõik juhised inglise keeles samal ajal ise näidates, mida peab tegema, et lapsed saaksid paremini aru ning õpiksid juurde uusi sõnu ja väljendeid. Tegevuste käigus areneb lastes oskus võõrkeelest aru saada ja järgida juhiseid. Valminuid töid saab kasutada teiste mängude ja tegevuste jooksul.

1. [Lõvi meisterdamine](#) (Caroline, 2016)

Sõnavara: lion, cut, circle, orange, yellow, head, paper, put, draw a face, glue.

Vahendid: värviline paber, puulusikas, pliats, käärid, liimipüstol.

Tegevuse käik: Õpetaja teeb teatavaks, mida hakatakse meisterdama ning annab lastele juhised. Lõigata välja kollasest või oranžist paberist ring, millest saab lõvi pea. Lõigata mööda ääri välja sälgud, et kujutada lõvi lakka. Lusikas tuleb panna läbi paberi. Selleks asetada puulusikas ringi keskele ning teha pliatsiga märk ringi alaosasse, kust lusika saaks hiljem läbi panna. Kääridega teha sellesse kohta väike ava. Panna lusikas ettevaatlikult läbi paberi nii, et lusika kaardus osa jääks paistma. Joonistada lõvile nägu. Õpetaja abiga liimida puulusikas ja lõvi pea osa kokku.

2. [Looma mask](#) (Enchanted Learning, 2018)

Sõnavara: mask, cut, color, lion, värvid.

Vahendid: maski prinditud alused (mask printida tugevamale paberile), käärid, auguraud, pael, värvilised pliiatsid. Maski tegemiseks printida välja maski aluspõhjad järgmiselt leheküljelt: <https://www.enchantedlearning.com/crafts/Mask.shtml>

Tegevuse käik: Kõigepealt lõigatakse mask välja ning värvitakse ära. Õpetaja abiga kinnitatakse pael maskile. Iga laps räägib oma valminud tööst: missuguse looma maski ta valmistas ning milliseid värve kasutas. Valminud maski saab kasutada etenduste tegemisel ja lugude jutustamisel.

3. Metsloom taaskasutatud materjalist.

Sõnavara: *cut, glue, put, choose*, loomanimetused, kehaosad, värvid.

Vahendid: tualettpaberirull, värviline paber, käärid, viltpliiatsid, liim.

Tegevuse käik: Lapsed valmistavad endale ühe metslooma tualettpaberirullist, kleepides sellele sobivas toonis värvilist paberit ning kujundades seda viisil, et valmiks lapse jaoks üks meelepärane loom. Hiljem kirjeldab laps oma looma: nimetus, kehaosad, värvus.

RAAMATUD

Raamatute ettelugemisel on oluline arvestada laste keelelise tasemega. Valitud juttu tuleks lugeda mitmeid kordi, et lapsed saaksid sellest paremini aru. Jutu jutustamisel või ette lugemisel kasutada liigutusi ja erinevaid visuaalseid näitvahendeid arusaamise lihtsustamiseks. Alguses on oluline lugeda väga aeglaselt ning vajadusel veelgi lihtsustada lugu. Õpetaja selgitab tekstis esinenud uute sõnade ja väljendite tähendust. Kui juttu on paar korda kuulatud, siis õpetaja etendab selle kasutades näitvahendeid: sõrmenukke või pehmeid mänguasjasid. Järgmistel kordadel võivad ka lapsed proovida seda etendada.

Valida järgmiste raamatute hulgast meelepärased jutud:

1. „[The Lion and the Mouse](#)“ (British Council, 2017)

Sõnavara: lion, mouse, laugh, friend, king, tree, sun, mouth, asleep, neck, smack, the king of the jungle.

Tegevuse käik: Õpetaja võib küsida järgmisi täpsustavaid küsimusi:

- *Are there any words that you didn't understand? (laugh, friend, king, tree, sun, mouth, asleep, neck, smack).*
- *What does „the king of the jungle“ mean?*
- *What happened in the story?*

- *Which one is a lion?*
- *Which one is a mouse?*
- *Who was sleeping?*
- *Why was the lion angry?*
- *How did the mouse help the lion?*
- *Did the mouse and lion become friends?*
- *Did you like the story? What did you like the most about it?*

2. Jane Werner Watson „*The Lion’s Paw*“

Sõnavara: *lion, paw, horn, giraffe, tall, mud, zebra, striped, monkey, tail, gorilla, gazelle, crocodile, elephant, leopard, buffalo, camel, cheetah, mouse.*

Raamatus on kasutatud omadussõnu iga looma kirjeldamiseks. Lisaks on kirjeldatud, mida iga loom teeb. Raamatut saab kasutada, et õpetada lastele sõnavara loomade tegevuste kohta.

3. Ilo Orleans „*Animal Orchestra*“

Sõnavara: *hippo, seal, giraffe, lion, rhino leopard, tiger, monkey, elephant, bear, fox, wolf, roar, animal, tail, paw,*

4. Walt Disney’s „*Dumbo the Flying Elephant*“

Sõnavara: *circus, elephant, leopard, cub, camel, seal, ear, face, leg, cage, mouse.*

5. Pat Patterson „*A Day in the Jungle*“ (edasijõudnutele)

Sõnavara: *monkey, insect, bird, python, leopard, feather, gorilla, moth, elephant, chameleon, jungle.*

Raamat loomade toitumisharjumuste kohta. Raamatut kasutades saab lastele õpetada, toitude ja loomade nimetusi inglise keeles.

Kasutatud kirjandus

- Animal Nursery Rhymes* (s.a.). Külastatud aadressil
<https://www.nurseryrhymes.org/animals.html>
- Animal Nursery Rhymes, Fingerplays and Songs* (s.a.). Külastatud aadressil
<http://www.preschoolrainbow.org/animal-rhymes.htm>
- Animals* (s.a.). Külastatud aadressil <https://bingobaker.com/view/4015182>
- British Council. (2017). *The lion and the mouse*. Külastatud aadressil
<https://learnenglishkids.britishcouncil.org/sites/kids/files/attachment/short-stories-story-time-the-lion-and-the-mouse-transcript.pdf>
- Bounce Patrol – Kids Songs. (2019, 29. juuni). *Good Morning, Farm Animals! Kids Songs & Nursery Rhymes – Learn Animal Sounds on the Farm*. [Video]. YouTube. Külastatud aadressil https://www.youtube.com/watch?v=7m-Di2OB_TU
- Caroline. (2016). *Adorable Wooden Spoon Lion Craft*. Külastatud aadressil
<https://iheartcraftythings.com/adorable-wooden-spoon-lion-craft.html>
- Caroline. (2015). *Wooden Spoon Mouse Craft for Kids*. Külastatud aadressil
<https://iheartcraftythings.com/wooden-spoon-mouse-craft-kids.html>
- Crafty Kids at Home. (2017). *What Pet Should I Get?* Külastatud aadressil
<https://www.craftykidsathome.com/what-pet-should-i-get-inspired-paper-plate-pets/>
- Eesmaa, V. (s.a.). *Loomamängud*. Külastatud aadressil
<https://www.miksike.ee/documents/main/lisa/1klass/5looma/muud/loomaman.htm>
- Enchanted Learning. (2018). Külastatud aadressil <https://www.enchantedlearning.com/>
- Ernits, U. (2020). *Lõimitud liikumismängud*. Tartu: Atlex.
- Farm Animal Crafts* (s.a.). Külastatud aadressil <https://www.pinterest.com/iheartcrafty/farm-animal-crafts/>
- Höck, R. (2018, 17. aprill). *Real farm animal sounds without music, for children and parents – cow mooing for kids, Kuh muht*. [Video]. YouTube. Külastatud aadressil
<https://www.youtube.com/watch?v=VskbwXTRL7U>
- JunyTony – Songs and Stories. (2019, 22. veebruar). *Animal Friends. My Little Pet. Animal Songs for Kids. Preschool Songs. JunyTony*. [Video]. YouTube. Külastatud aadressil
<https://www.youtube.com/watch?v=OB3Nnxr0pHA>
- Karu, H., & Laane, L. (2008). *Kõnearendusmängud. Õppemänge koolieelikute sõnavara ja grammatika arendamiseks*. Tartu: Atlex

- Kivisalu, K. (2010). *Vanad head õuemängud*. Viljandi: Print Best Trükikoda.
- Lingokids. (2019, 11. jaanuar). *Greeting Song – Hello Song for Preschoolers – Lingokids*. [Video]. YouTube. Külastatud aadressil <https://www.youtube.com/watch?v=9UaBuxd8IuM&t=39s>
- Macmillan Spain. (2013, 27. veebruar). *Ideas for using flashcards*. [Video]. YouTube. Külastatud aadressil <https://www.youtube.com/watch?v=X9KebTgflJI>
- Maple Leaf Learning. (2014, 7. märts). *Let's Go To The Farm. Learn Farm Animals*. [Video]. YouTube. Külastatud aadressil <https://www.youtube.com/watch?v=Rs972keaw1k>
- Milnes, A. (2020). *Cotton Ball Sheep Craft For Kids*. Külastatud aadressil <https://www.craftplaylearn.com/cotton-ball-sheep-craft-for-kids/>
- Nursery Rhymes TV. (2014, 21. juuli). *Animals in the jungle. New Nursery Rhymes. English Songs For Kids. Nursery Rhymes TV*. [Video]. YouTube. Külastatud aadressil <https://www.youtube.com/watch?v=ppVUYakfSq4>
- Roll the Dice Games* (2008). Külastatud aadressil <https://www.cityofsanrafael.org/roll-the-dice-games/>
- Sprouts Kindergarten. (2020, 20. märts). *Hello Children How Are You? – Nursery Rhymes with Lyrics and Ukulele Instructions (2)*. [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=wIMWuJzuPRQ>
- Sprouts Kindergarten. (2020, 26. märts). *Old Mcdonald Had a Farm – includes Lyrics and Ukulele Chords (20)*. [Video]. YouTube. Külastatud aadressil <https://www.youtube.com/watch?v=iYICQRZ4VFI>
- Super Simple Songs – Kids Songs. (2015, 25. november). *Bye Bye Goodbye. Goodbye Song for kids. Super Simple Songs*. [Video]. YouTube. Külastatud aadressil <https://www.youtube.com/watch?v=PraN5ZoSjiY>
- Super Simple Songs – Kids Songs. (2015, 5. august). *Hello Hello! Can You Clap Your hands? Super Simple Songs*. [Video]. YouTube. Külastatud aadressil <https://www.youtube.com/watch?v=fN1Cyr0ZK9M>
- Super Simple Songs – Kids Songs. (2014, 3. september). *I Have A Pet. Super Simple Songs*. [Video]. YouTube. Külastatud aadressil <https://www.youtube.com/watch?v=pWepfJ-8XU0>
- Super Simple Songs. (2013, September 20). *The Animals On The Farm. Super Simple Songs* [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=zXEq-QO3xTg>

- Terina2000. (2011, 1. detsember). *Time to Say Good-bye*. [Video]. YouTube. Külastatud aadressil <https://www.youtube.com/watch?v=6jATm7LoSBI>
- Toddler Approves. (2021). *Paw Print Hunt & Match Game for Toddlers*. Külastatud aadressil <https://toddlerapproved.com/2015/06/paw-print-hunt-match-game-for-toddlers.html>
- Turtle Interactive. (2018, 13. jaanuar) *Animals Safari Song. Deep in the Jungle the Animals Play. Learn Wild Animals and their sounds*. [Video]. YouTube. Külastatud aadressil https://www.youtube.com/watch?v=m66A_LvDxoY
- Turtle Interactive. (2018, 28. aprill) *Five Little Kittens. English Nursery Rhymes. Animal Songs for Kids*. [Video]. YouTube. Külastatud aadressil <https://www.youtube.com/watch?v=6Ptrzhe7Xi4>
- Warm Up, Review & Maintenance* (s.a.). Külastatud aadressil <https://www.eslkidstuff.com/lesson-plans/pdf/warm-up-lesson-plan.pdf>
- Wrap Up* (s.a.). Külastatud aadressil <https://www.eslkidstuff.com/lesson-plans/pdf/wrap-up-lesson-plan.pdf>

Lisa 1. Kokkuvõtlik tööleht

NAME: _____

DATE: _____

ANIMALS WORKSHEET

1. LOOK AT THE PICTURES. SAY ANIMAL NAMES OUT LOUD.
WHERE DO THEY LIVE? MATCH ANIMALS TO THEIR HOMES.

TIGER

COW

PARROT

CHICKEN

HOUSE

ELEPHANT

CAT

JUNGLE

CROCODILE

PIG

RABBIT

DOG

FARM

HIPPO

2. DRAW A PICTURE OF YOUR FAVORITE ANIMAL.

3. WHICH ANIMAL DOESN'T FIT IN A ROW? WHY?

1				
	GIRAFFE	ROOSTER	GOOSE	COW
2				
	GOLDFISH	RABBIT	PIG	MOUSE
3				
	HIPPO	GIRAFFE	GOAT	PARROT

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Gerda Kallas,

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose „Varajase inglise keele õppematerjal loomade temaatika õpetamiseks“, mille juhendaja on Esta Sikkal, reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
4. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Gerda Kallas

18.05.2021